

Aan:
de voorzitter en leden van
provinciale staten van Drenthe

Assen, 20 april 2006
Ons kenmerk 15/5.9/2006002372
Behandeld door mevrouw A.A. Bosch (0592) 36 54 11
Onderwerp: Rapport Meerjarenevaluatieplan Mensen in het middelpunt en de
Cultuurnota De Kunst van het combineren

Geachte voorzitter/leden,

Hierbij ontvangt u het rapport Meerjarenevaluatieplan Mensen in het middelpunt en De kunst van het combineren. Het onderzoek is in opdracht van ons in 2005 uitgevoerd door het Onderzoeksbureau Cultuur, Welzijn en Zorg (CWZ). Dit rapport beschrijft de ontwikkeling en toepassing van een instrument om de resultaten van het provinciale beleid op het terrein van CWZ voor 2005-2008 te monitoren.

De belangrijkste uitkomsten zijn voor ons dat:

1. wij met de ontwikkeling van dit instrument een middel hebben om de doeltreffendheid van het CWZ-beleid beter zichtbaar te maken;
2. door toepassing van dit instrument de totstandkoming van de jaarlijkse onderzoeksvragen van ons college op het terrein van CWZ efficiënter en tijdiger gepland kunnen worden;
3. de toepassing van dit instrument een middel kan zijn om mede te bepalen of het beleid gecontinueerd, beëindigd dan wel bijgesteld moet worden of dat er nieuw beleid ontwikkeld moet worden.

Wij hopen u voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,

gedeputeerde staten van Drenthe,

, secretaris

, voorzitter

Bijlage(n):
gm/coll.

Begeleidingsbrief

Naam en titel onderzoek

Meerjarenevaluatieplan "Mensen in het Middelpunt" en "De Kunst van het Combineren".

Inhoudelijke opdrachtgever

Gedeputeerde Staten.

Aanleiding/onderzoeksvraag/relatie met beleid

In de nota "Mensen in het Middelpunt" zijn de beleidsvoornemens van GS geformuleerd op het terrein van cultuur, welzijn en zorg voor de jaren 2005 tot 2008. In de nota "De Kunst van het Combineren" is het provinciale cultuurbeleid geformuleerd voor de jaren 2005 tot 2008. Het meerjarenevaluatieplan beoogt een instrument te ontwikkelen waarmee GS de effecten van het provinciale CWZ-beleid en de daarvoor geleverde activiteiten kunnen monitoren en de noodzakelijke evaluaties kunnen uitvoeren. Daarnaast is het instrument toegepast op een aantal thema's dat door GS als prioriteit is vastgesteld.

Gegevensverzameling

Bij het ontwikkelen van het instrument is gebruik gemaakt van diverse overheidsnota's, literatuur over beleidsevaluatie en evaluatieonderzoek en voorbeelden van landelijk evaluatieonderzoek. Voor het toepassen van het instrument is gebruik gemaakt van relevante provinciale beleidsnota's, documenten en de bladspiegels op het terrein van cultuur, welzijn en zorg in de begroting 2006. Daarnaast zijn gesprekken gevoerd met de betrokken provinciale beleidsambtenaren.

Conclusie(s)

In het meerjarenevaluatieplan is een instrument beschreven dat door GS gebruikt kan worden om haar beleid te monitoren en te evalueren. Ook zijn uitwerkingen voor de thema's opgenomen voor de volgende deelprogramma's uit "Mensen in het Middelpunt": 'opgroeien zonder zorgen', 'thuis in je huis', 'thuis in de buurt', 'een goede basis voor iedereen' en 'kwaliteiten benutten'. Uit "De Kunst van het Combineren" zijn de thema's uitgewerkt van de cultuurdrager 'het grote publiek'. Per thema is in de tijd een aantal evaluatie-onderzoeken benoemd. Voor 2008 zijn verder twee aanvullende evaluaties van belang: (1) Een onderzoek onder Drentse gemeenten naar hun oordeel over inhoud en vormgeving van het provinciale beleid; (2) Een onderzoek onder het Drents burgerpanel naar de "zichtbaarheid" van de provincie en de preferente instellingen en de ervaringen van de burgers met de uitvoering van deze instellingen.

Nadere informatie is in te winnen bij: drs. H.G. Parker Brady (06.016/32000010.11/HPB/HL)

Meerjarenevaluatieplan

provincie **D**renthe

Mensen in het Middelpunt en De Kunst van het Combineren

Meten en evalueren van provinciaal beleid voor cultuur, welzijn en zorg

Bestuurscommissie Onderzoek
Cultuur, Welzijn en Zorg

Meerjarenevaluatieplan
“Mensen in het Middelpunt” en
“De Kunst van het Combineren”

Metten en evalueren van provinciaal beleid voor cultuur, welzijn en zorg

Colofon:

Onderzoek en rapportage: drs. H.G. Parker Brady
Met medewerking van: H. Plat-Lieben
Uitgave: Provincie Drenthe
Bestuurscommissie OCWZ
Postbus 122
9400 AC Assen
Kenmerk: 05.120/32000010.11/HPB/HL
Datum: februari 2006

Auteursrecht voorbehouden.

© Copyright 2006, Bestuurscommissie OCWZ

Het auteursrecht van deze publicatie berust bij de Bestuurscommissie Onderzoek Cultuur, Welzijn en Zorg van de provincie Drenthe. Gehele of gedeeltelijke overname van teksten is toegestaan, mits daarbij de bron wordt vermeld. Vermenigvuldiging en/of publicatie in een andere vorm dan deze uitgave is slechts toegestaan na schriftelijke toestemming van de Bestuurscommissie OCWZ.

Inhoud

	pagina
1. Inleiding	5
2. Theoretische achtergrond bij de instrumentkeuze en de rol van evaluatieonderzoek	9
3. Prioritering van thema's en de gevolgde werkwijze	13
4. Uitwerking instrument voor vijf deelprogramma's uit Mensen in het Middelpunt en een cultuurdrager uit de Cultuurnota	17
4.1 Deelprogramma Opgroeien zonder zorgen	17
4.2 Deelprogramma Een goede basis voor iedereen	24
4.3 Deelprogramma Kwaliteiten benutten	27
4.4 Deelprogramma Thuis in je huis	29
4.5 Deelprogramma Thuis in de buurt	32
4.6 Cultuurdrager Het grote publiek	34
5. Aanvullende evaluaties	41
Geraadpleegde bronnen	43
Bijlagen:	45
1. Onderbouwing indicatoren	
2. Invulschema's per deelprogramma/cultuurdrager	
3. Schema overzicht van evaluaties en onderzoeken voor 2006-2008	

1. Inleiding

In november 2004 is de nieuwe contourennota Cultuur, Welzijn en Zorg 'Mensen in het Middelpunt' (MIM) (Provincie Drenthe, 2004d) verschenen. Hierin worden de beleidsvoornemens van Gedeputeerde Staten voor de periode 2005-2008 op deze beleidsterreinen geformuleerd en de daarbij in te zetten instrumenten. Nieuw in vergelijking met voorgaande nota's is dat er niet meer vanuit doelgroepen wordt gewerkt, maar vanuit vraagstukken en/of problemen. Deze worden integraal benaderd. Er is gekozen voor een programma-aanpak, waarbij sociale vraagstukken in relatie worden gezien met fysiek ruimtelijke en economische vraagstukken. De contourennota is opgebouwd uit vijf programmalijnen: Opgroeien, Werken en leren, Wonen en leefomgeving, Participatie en Parels van Drenthe. In 2005 is ook de cultuurnota 'De Kunst van het combineren' (Provincie Drenthe, 2005b) verschenen. Hierin wordt het nieuwe provinciale cultuurbeleid geformuleerd. De nota is een nadere uitwerking van het Collegeprogramma 2003-2007 en de contourennota MIM. De cultuurnota is opgebouwd uit vijf cultuurdragers: Beeldkwaliteit, Het grote publiek, Informatiekanalen, Onvoltooid verleden tijd en Taligheden. GS van Drenthe werken met een vierjarige beleidscyclus. Het vaststellen van de beleidsvoornemens of de beleidsbepaling in de contourennota is een onderdeel van deze beleidscyclus, die loopt van beleidsvoorbereiding naar beleidsevaluatie. De volgende stap na de beleidsbepaling is de uitvoering van het beleid door GS en hun sociale partners (gemeenten, preferente instellingen en overige instellingen). De effecten van deze beleidsuitvoering op de Drentse samenleving (outcome) en de activiteiten die hiervoor zijn geleverd (output) zullen in de volgende stap moeten worden geëvalueerd. Beleidsevaluatie is een belangrijke basis voor het beëindigen van bestaand beleid, continuering van succesvol gebleken beleid of het ontwikkelen van nieuwe initiatieven.

Eind 2004 hebben GS aan de Bestuurscommissie Onderzoek Cultuur, Welzijn en Zorg het verzoek gedaan om een meerjarenevaluatieplan op te stellen, dat kan dienen als instrument voor de beoogde evaluatie van de nota Mensen in het Middelpunt. Vervolgens is dit meerjarenevaluatieplan in het onderzoeksprogramma 2005 van het Onderzoeksbureau Cultuur, Welzijn en Zorg opgenomen. Ook het opstellen van een meerjarenevaluatieplan voor de cultuurnota is als onderzoek opgenomen. Uit praktische overwegingen is ervoor gekozen om de meerjarenevaluatie van beide beleidsnota's in één plan op te nemen. In een notendop weergegeven, is het doel van het plan een instrument te ontwikkelen voor GS, dat als hulpmiddel dient om de in MIM en cultuurnota geformuleerde doelstellingen te monitoren op hun effecten en op

de daarvoor geleverde activiteiten gedurende de beleidsperiode 2005-2008. Bij toepassing van het instrument kunnen ook noodzakelijke evaluatieonderzoeken worden vastgesteld. Als voorbeeld van de toepassing van het instrument is in het plan een aantal door GS als prioritair vastgestelde thema's uitgewerkt. Voor een toelichting bij de keuze van deze thema's zie hoofdstuk 3.

Doel

Het hoofddoel van het meerjarenevaluatieplan is het ontwikkelen van een instrument waarmee GS van Drenthe de effecten van het gevoerde provinciale beleid en de daarvoor geleverde activiteiten kunnen monitoren en de noodzakelijke evaluaties kunnen vaststellen op het terrein van cultuur, welzijn en zorg voor de jaren 2005 tot 2008. Nevendoeel is het toepassen van het instrument op een aantal thema's dat door GS als prioriteit is vastgesteld.

Hoofdvraagstelling

Met welk instrument kunnen GS de effecten van provinciaal beleid en de geleverde activiteiten monitoren en de noodzakelijke evaluaties vaststellen in de beleidsperiode 2005 tot 2008?

Nevenvragen

De volgende vragen moeten bij toepassing van het instrument worden beantwoord:

1. Welke beleidsdoelen en beleidsvoornemens/-activiteiten zijn te onderscheiden?
2. Welke invloed heeft de provincie om de gewenste effecten te bereiken?
3. Wat is de samenhang tussen beleidsdoelen en beleidsvoornemens?
4. Met welke indicatoren en onderzoeksopzet kunnen de bij de doelen horende effecten van het beleid en de daarvoor geleverde activiteiten op de juiste wijze worden gemeten en geëvalueerd?
5. Welke meetmomenten en streefwaarden in de beleidsperiode 2005 tot 2008 moeten worden gekozen?

Beoogd gebruik

Het in het plan gepresenteerde instrument zal door GS gebruikt worden om de effecten en activiteiten van de contourennota MIM en de cultuurnota te monitoren en noodzakelijke evaluatieonderzoeken vast te stellen.

Afbakening

Op verzoek van GS zal het evaluatieplan zich richten op de doelbereiking en doeltreffendheid van beleid. Dit betekent dat de doelmatigheid van het gevoerde beleid en de

bedrijfsvoering (inzet personeel, materieel en geld) niet zal worden bekeken. Het meerjarenevaluatieplan bevat zelf geen oordeel over het gevoerde beleid; het geeft alleen het instrumentarium aan waarmee de evaluatie kan plaatsvinden.

Wijze van gegevensverzameling

Voor het ontwikkelen van het instrument is gebruik gemaakt van algemene literatuur over beleidsevaluatie en evaluatieonderzoek ex post, verschillende overheidsdocumenten over dit onderwerp en voorbeelden van evaluatieonderzoek elders in het land. Ook is gebruik gemaakt van de bevindingen uit de nog niet gepubliceerde scriptie van Steven Hamstra (Hamstra, nog niet gepubliceerd). Hij is enige maanden werkzaam geweest als stagiaire op dit project bij het onderzoeksbureau CWZ. In zijn scriptie presenteert hij een instrument waarmee de meerjarenevaluatie per thema zou kunnen plaatsvinden en gaat hij dieper in op het werken met indicatoren en beleidstheoretische overwegingen bij het maken van een evaluatieplan.

Bij de toepassing van het instrument door de onderzoeker is gebruik gemaakt van de relevante nota's (o.a. MIM, cultuurnota, Zorg in perspectief, Beleidskader jeugdzorg, Provinciale agenda Onderwijs en Kennisinfrastructuur, Actieplan cultuurbereik), interne documenten en van de bladspiegels op het terrein van cultuur, welzijn en zorg in de begroting 2006. Ook heeft er overleg plaatsgevonden met ambtenaren van de productgroep CW van de provincie. Zij waren 'sparringpartner' voor de onderzoeker bij het verduidelijken van de doelen, beleidsvoornemens, invloed van de provincie en de achterliggende beleidsaannames. Ook over de gebruikte indicatoren en gekozen meetmomenten en streefwaarden heeft overleg plaatsgevonden.

Indeling van het rapport

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van de theoretische achtergrond bij de ontwikkeling van het instrument en de rol van evaluatieonderzoek in de beleidscyclus. Ook komt de methode aan de orde die bij het ontwikkelen van het instrument is gebruikt. In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op de gang van zaken rond de prioritering van de thema's en de werkwijze bij de uitwerking van de thema's. In hoofdstuk 4 worden de uitgewerkte thema's beschreven en worden adviezen gegeven over de te gebruiken indicatoren, welke meetmomenten moeten worden gekozen en welke onderzoeken zijn noodzakelijk om de gewenste informatie te verkrijgen. Hoofdstuk 5 bevat een beschrijving van een aantal aanvullende, overstijgende evaluaties. In de bijlagen zijn een onderbouwing van de gebruikte indicatoren opgenomen, de uitgewerkte schema's per thema en het schema met overzicht van evaluaties en onderzoeken in 2006-2008.

2. Theoretische achtergrond bij de instrumentkeuze en de rol van evaluatieonderzoek

Inleiding

In dit hoofdstuk worden enkele beleidsmatige en –theoretische bronnen beschreven die gebruikt zijn bij het ontwikkelen van het instrument. Ook wordt ingegaan op de rol van evaluatieonderzoek in de beleidscyclus. Vervolgens wordt de opbouw van het instrument weergegeven, waarna het instrument zelf wordt gepresenteerd.

Verantwoording van het gevoerde beleid

Lokale overheden volgen in toenemende mate, in navolging van de rijksoverheid, bij het opstellen van hun begroting en het afleggen van de verantwoordelijkheid over de geleverde activiteiten de richtlijnen uit de rijksnota ‘Van Beleidsbegroting tot Beleidsverantwoording (VBTB)’ uit 1999. Centraal in deze nota staat de koppeling tussen beleid, prestaties (=activiteiten) en geld. Per beleidsterrein gaat het om:

1. het zo concreet en meetbaar mogelijk formuleren van doelstellingen van beleid,
2. het aangeven welke instrumenten worden gebruikt of welke activiteiten worden verricht om de doelstellingen te bereiken en
3. hoeveel geld daarvoor nodig is.

Ook het provinciaal bestuur van Drenthe wil de uitkomsten van zijn beleidsdoelstellingen beter zichtbaar maken. Hiermee sluiten zij aan op het ‘Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV)’ uit 2003. Het BBV vloeit voort uit de VBTB. Indien voldaan is aan de bovengenoemde VBTB-eisen, dan is er een goede basis gelegd om verantwoording over het gevoerde beleid af te leggen. Het gaat dan om informatie over de doelbereiking (de mate waarin de doelstellingen zijn behaald), doeltreffendheid (de mate waarin het gevoerde beleid bijgedragen heeft aan de behaalde resultaten), doelmatigheid van de bedrijfsvoering en kosteneffectiviteit van het beleid. Deze aspecten komen later in dit hoofdstuk terug.

Voor het vaststellen van de effecten van beleid en de daarvoor geleverde activiteiten is het noodzakelijk dat er een systeem van regulier verzamelde gegevens of een monitoringsysteem aanwezig is. In dit systeem worden op vastgestelde momenten tijdens de beleidsperiode gegevens over effecten en activiteiten verzameld. Deze gegevens vormen de basis voor het uitvoeren van een evaluatie van het beleid.

Beleidsevaluatie

Beleidsevaluatie is een belangrijk onderdeel van de beleidscyclus. Zij vormt het sluitstuk van de reeks beleidsvoorbereiding, beleidsbepaling en beleidsuitvoering van

het provinciaal bestuur. Het evalueren van beleid betekent het geven van een waardering aan de resultaten van beleid. Op basis van een beleidsevaluatie kan het provinciaal bestuur ervoor kiezen om bestaand beleid te beëindigen, succesvol beleid te continueren of om nieuw beleid te ontwikkelen. Voor een juiste beleidsevaluatie is het van belang dat er informatie beschikbaar is uit een systeem van reguliere gegevens. Om echter uitspraken te doen over de doelbereiking, doeltreffendheid en doelmatigheid van beleid is meestal extra onderzoek noodzakelijk. Dit type onderzoek wordt evaluatieonderzoek genoemd. Omdat het hier onderzoek achteraf betreft, wordt gesproken over beleidsonderzoek ex post. Voor een goede beschrijving van de opzet van evaluatieonderzoek ex post wordt verwezen naar de Handreiking Evaluatieonderzoek ex post (Ministerie van Financiën, 2003).

Evaluatieonderzoek (ex post)

Evaluatieonderzoek (ex post) richt zich op twee onderdelen van beleid: de doelbereiking en doeltreffendheid van het beleid. Het eerste onderdeel richt zich op de vraag in hoeverre de doelen van beleid zijn bereikt. In sommige gevallen is al bekend dat de doelen zijn bereikt, maar toch is het goed om deze vraag te stellen. Om deze vraag te beantwoorden is informatie over activiteiten en effecten van belang, zoals die uit een monitoringsysteem voortkomt. Het tweede onderdeel richt zich op de vraag in hoeverre de gerealiseerde effecten vallen toe te rekenen aan het gevoerde beleid. Deze vraag kan in de meeste gevallen alleen door evaluatieonderzoek ex post worden beantwoord.

Om de voor monitoring en evaluatie benodigde beleidsinformatie te verkrijgen is een instrument ontwikkeld om de benodigde gegevens te meten. Deze gegevens zijn van belang om de mate van doelbereiking vast te stellen en om, in samenhang met aanvullend evaluatieonderzoek, de doeltreffendheid van beleid te bepalen. Dit instrument is gebaseerd op de indeling van de bladspiegels van vorige provinciale begrotingen, interne bijeenkomsten over de provinciale begroting en de Algemene Subsidieverordening en de bevindingen in de scriptie van Steven Hamstra (Hamstra, nog niet gepubliceerd). Het schema dat wordt gebruikt als instrument is in tabel 2.1 weergegeven.

Opbouw instrument

Om het instrument met behulp van het schema verder volledig te maken moeten de volgende stappen worden doorlopen.

1. Wat moet er gemeten worden.

Het gaat om het meten van gegevens van effecten van beleid en de daarvoor geleverde activiteiten. Dus doelen (I) en beleidsvoornemens/activiteiten (II) worden in het sche-

ma aangeven. Deze gegevens zijn uit MIM, KvhC en de bladspiegels van de begroting 2006 te herleiden.

2. Waarmee moet er gemeten worden.

Voor het meten van de effecten van beleid worden indicatoren (III) opgesteld. Deze indicatoren komen uit de bladspiegels van de begroting 2006. In die gevallen waar geen indicatoren in de bladspiegels zijn opgenomen zullen nieuwe indicatoren moeten worden geformuleerd. De gegevens over de geleverde activiteiten zijn in de vorm van ontwikkelde plannen, uitvoering door preferente instellingen, afgeronde onderzoeken etc. opgenomen. Hiervoor worden beleidsdocumenten en werkmatrixes van de productgroep CW geraadpleegd.

3. Wat zijn de beschikbare bronnen en/of leveranciers.

Voor het verzamelen van gegevens voor de indicatoren worden databronnen (IV) aangegeven met de betreffende leveranciers. Het gaat meestal om data uit secundaire bronnen, zoals CBS, SCP, gemeenten of preferente organisaties. In sommige gevallen moet er nog onderzoek plaatsvinden om geschikte data te verkrijgen. Het kan gaan om onderzoek uitgevoerd door het onderzoeksbureau CWZ of door andere onderzoeksinstellingen. Gegevens over geleverde activiteiten worden in de meeste gevallen door het ambtelijke apparaat bijgehouden.

4. Welke organisaties zijn partner van de provincie

Op die beleidsterreinen waar de invloed van de provincie niet groot is, is het van belang om aan te geven wie de partners (V) in het veld zijn. Dit kunnen gemeenten, zorgaanbieders, maatschappelijke organisaties, maar ook preferente instellingen zijn.

5. Hoe vaak moeten de metingen plaatsvinden.

In veel gevallen zijn er nog geen gegevens voor de indicator beschikbaar. Er zal een nulmeting moeten plaatsvinden. In sommige gevallen heeft de nulmeting, al voordat het beleid is ingezet, plaatsgevonden. De nulwaarde (VII) van de indicator kan ingevuld worden en de frequentie van de volgende metingen wordt vermeld. De metingen kunnen jaarlijks plaatsvinden. Maar in die gevallen waarbij er geen jaarlijkse cijfers beschikbaar zijn of het niet zinvol is om ze jaarlijks te meten, is de frequentie lager.

6. Welke streefwaarden worden gehanteerd

Om inzicht te krijgen in de mate van doelbereiking is het van belang om met streefwaarden (VIII) te werken. De werkelijke waarden worden later toegevoegd. De verantwoordelijke beleidsmedewerker kan dan in één oogopslag zien waar afwijkingen van de streefwaarden dreigen te ontstaan.

Tabel 2.1 Onderliggend schema voor het ontwikkelen van het instrument

Thema						VIII Streefwaarden/realisatie			
		III Indicator	IV bron/ leverancier	V partners	VI wanneer	VII 2005 (nulm)	2006	2007	2008
Maatschappelijk effect:									
I	<u>Doelen</u>								
	1.								
	2.								
	3.								
II	<u>Beleidsvoornemens/activiteiten</u>								
	a.								
	b.								
	c.								

Bron: S. Hamstra (nog niet gepubliceerd), Meten en weten, opzet meerjarenevaluatieplan Provincie Drenthe (scriptie). Aangepast schema door onderzoeker.

3. Prioritering van thema's en de gevolgde werkwijze

Inleiding

In dit hoofdstuk wordt aangegeven hoe het traject is verlopen, dat heeft geleid tot de keuze van GS voor prioritaire thema's. Vervolgens wordt de gevolgde werkwijze bij de uitwerking van de thema's beschreven. De uitgewerkte thema's zelf worden in hoofdstuk 4 gepresenteerd.

Prioritering van thema's

Het uitwerken van het instrument voor alle thema's voor Mensen in het Middelpunt én de cultuurnota is een omvangrijke klus. In de contourennota Mensen in het Middelpunt is voor vijf programmalijnen, vijftien deelprogramma's en eenenveertig thema's beleid geformuleerd. Ook de cultuurnota telt vele cultuurdragers en thema's. Niet alle programmalijnen en thema's hebben echter een even hoge prioriteit. Uit praktische en personele overwegingen is ervoor gekozen om het aantal thema's in het meerjarenevaluatieplan te beperken tot die thema's, die voor Gedeputeerde Staten prioriteit hebben in 2006. Aan GS is gevraagd een prioritering aan te geven van gewenste onderzoeken en evaluaties. Om de prioritering te faciliteren heeft het onderzoeksbureau op basis van de nota MIM en de cultuurnota een schema opgesteld met daarin alle onderzoeken en evaluaties die voor de komende jaren zijn te voorzien. Deze is in bijlage 3 opgenomen. Op basis van dit schema hebben GS een prioritering in onderzoeken en evaluaties vastgesteld. De onderzoeken en evaluaties van de thema's uit de volgende deelprogramma's hebben in 2006 prioriteit (tussen haakjes het aantal thema's):

- Opgroeien zonder zorgen (programmalijn opgroeien) (5 thema's),
- Thuis in je huis en thuis in de buurt (programmalijn wonen en leefomgeving) (3 thema's),
- Een goede basis voor iedereen en kwaliteiten benutten (programmalijn werken en leren) (2 thema's).

Ook is de cultuurdrager Het grote publiek uit de cultuurnota gekozen (3 thema's). Deze thema's zijn vervolgens door het onderzoeksbureau CWZ uitgewerkt.

Werkwijze

Bij de uitwerking van de thema's in hoofdstuk 4 is de volgende werkwijze gevolgd. Deze werkwijze kan als handleiding fungeren bij het eventueel op een later moment uitwerken van de overige thema's door medewerkers van productgroep CW. In onderstaande tekst wordt aangegeven welke informatie in het invulschema wordt opgenomen. De uitwerking en het schema vormen samen het instrument voor de meerjarige evaluatie.

Per deelprogramma wordt eerst een korte omschrijving gegeven van de inhoud van het deelprogramma en de relatie met andere deelprogramma's en relevante provinciale nota's. Vervolgens volgt een overzicht van de maatschappelijke effecten die door de provincie worden nagestreefd. Deze informatie is uit de nota's MIM en KvhC gehaald.

Per thema wordt verder het volgende stramien gekozen:

1. Het maken van een overzicht van de beleidsdoelen. Deze staan in de nota's en in de bladspiegels vermeld. Overnemen van deze doelen in het schema onder I (zie bijlage 2).
2. Een beschrijving van de invloed van de provincie op de uitkomsten van dit beleidsonderdeel. Het is belangrijk om dit expliciet aan te geven, zowel in algemene zin voor dit beleidsonderdeel als specifiek voor elke doelstelling. Deze informatie is van belang bij een onderzoek naar de doeltreffendheid van het provinciale beleid. Deze informatie komt niet in het schema terug. De provinciale invloed is op drie manieren gewaardeerd:
 - a. *Sterk*. In dit geval is de provincie de enige of de belangrijkste partner op het beleidssterrein of zij heeft een wettelijke taak, waaraan zij haar invloed ontleent. De provincie kan de resultaten in hoge mate zelf bepalen.
 - b. *Gemiddeld*. De provincie is één van de partners op het beleidsterrein die min of meer in gelijke mate invloed uitoefenen op het resultaat.
 - c. *Beperkt*. De provincie heeft een bescheiden rol op het beleidsterrein. De resultaten worden in hoge mate door andere partners dan de provincie bepaald.
3. Een beschrijving van de samenhang tussen beleidsdoelen en beleidsvoornemens. Welke beleidsaannames liggen aan de gekozen beleidsvoornemens ten grondslag? Waarom zouden de geleverde activiteiten moeten leiden tot de gewenste effecten? De beleidsvoornemens worden in het schema onder II opgenomen.
4. Vervolgens worden de gebruikte indicatoren beschreven. Hierbij heeft de onderzoeker gekeken naar de gekozen indicatoren in de bladspiegels of in andere beleidsdocumenten. In sommige gevallen ontbreken nog indicatoren en zal in samenspraak met de productgroep CW een indicator moeten worden ontwikkeld. Overwegingen hierbij zijn de meetbaarheid van de doelstelling en de invloed van de provincie op de uitkomsten. De keuze van de indicatoren wordt verantwoord door te kijken naar de validiteit van de indicatoren en naar de beschikbare bronnen. Een indicator is *valide* als de indicator werkelijk meet wat je wilt meten. Met andere woorden, er is een directe relatie tussen de waarde van de indicator en het effect dat je wilt meten. Dit vraagt om een duidelijke definiëring en afbakening van de indicator. De keuze voor een bepaalde indicator is ook afhankelijk van de moeite die moet worden gedaan om de onderliggende gegevens te verzamelen. Hierbij is het van belang of er secundaire bronnen voorhanden zijn waaruit

geput kan worden. Er hoeven dan geen extra kosten te worden gemaakt om zelf gegevens te gaan verzamelen. In sommige gevallen kan dit betekenen dat de indicator wat minder valide is. Maar hij is daarom niet perse slechter dan een indicator die wel exact meet wat je wilt weten, maar veel geld kost om te meten. Een bijkomend voordeel van een indicator die is gebaseerd op secundaire bronnen is dat de indicator in veel gevallen over meerdere jaren kan worden gemeten.

5. De meetmomenten en de streefwaarden worden bepaald. Vervolgens wordt vermeld of er voor elke indicator een nulmeting aanwezig is en zo niet, hoe die door onderzoek zou kunnen worden verkregen. Verder wordt aangegeven op welke moment vervolgmetingen plaatsvinden. De streefwaarden worden gehaald uit de bladspiegels of worden in overleg met de productgroep bepaald.

4. Uitwerking instrument voor vijf deelprogramma's uit Mensen in het Middelpunt en een cultuurdrager uit de Cultuurnota

Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de uitwerking van het instrument voor de prioritaire thema's weergegeven. Hierbij is de werkwijze toegepast zoals vermeld in het vorige hoofdstuk. Bij de uitwerking van doelen, beïnvloedbaarheid en samenhang zijn de bevindingen gebaseerd op informatie uit relevante nota's, bladspiegels en op gesprekken met ambtenaren. Het gedeelte over indicatoren, nul- en vervolgmetingen en meetmomenten heeft vaker een adviserend karakter. In bijlage 2 zijn per thema de ingevulde schema's opgenomen.

4.1 Deelprogramma Opgroeien zonder zorgen (uit: Programmalijn Opgroeien)

Korte omschrijving

Dit deelprogramma is een onderdeel van de programmalijn Opgroeien en telt vijf thema's: versterken van de ketensamenwerking, preventie, hulpbehoefte van jeugdigen, programma's in de jeugdzorg en aandacht voor specifieke groepen. In dit deelprogramma wordt de regietaak van de provincie op het terrein van jeugdzorg beschreven.

Maatschappelijke effecten

De provincie streeft voor dit deelprogramma de volgende maatschappelijke effecten na. Kwetsbare jeugdigen die op de één of andere wijze te maken hebben met opgroei- en opvoedingsproblemen krijgen extra aandacht. Hierbij maken de kwetsbare jeugdigen meer gebruik van de eigen krachten en mogelijkheden en van de sociale structuren in gezin en leefomgeving.

4.1.1 Thema Versterken van de ketensamenwerking

Beleidsdoelstellingen

1. Het uitbreiden/kwalitatief verbeteren/effectiever en doelmatiger maken van de ketensamenwerking in de jeugdzorg aan het eind van de beleidsperiode.
2. Medio 2008 is het aantal jeugdigen met een indicatie voor gespecialiseerde jeugdzorg gestabiliseerd of afgenomen.
3. Het zorgen voor een goede en effectieve aansluiting van de geïndiceerde jeugdzorgprogramma's op de laagdrempelige toegangen in het lokaal jeugdbeleid.

Beïnvloedbaarheid:

De provincie heeft een sterke invloed op de uitkomsten van het beleid, omdat zij hier een wettelijke regietaak heeft.

Toelichting

Met de inwerkingtreding van de Wet op de Jeugdzorg vanaf 1 januari 2005 heeft de provincie de regie over de intersectorale jeugdzorg. Bureau Jeugdzorg Drenthe (BJD), dat via een doeluitkering van het Rijk door de provincie wordt bekostigd, heeft als taak het onafhankelijk indiceren van jeugdigen voor de jeugdzorg (Jeugdzorg LVG, GGZ, JJI en Jeugdzorg Drenthe). Het bureau voert ook kinderschermingsmaatregelen en jeugdreclasseringstaken uit en beheert het Meldpunt Kindermishandeling (AMK) en de Kindertelefoon.

Per doelstelling

1. Het behouden, uitbreiden en effectiever maken van de ketensamenwerking op de deelterreinen jeugd en veiligheid, onderwijs, jeugdgezondheidszorg en jeugdwelzijn en -hulp (deelnemende partijen zijn gemeenten, onderwijs, zorgaanbieders, BJD, Zorgkantoor en Justitie) is meer een middel dan een doel op zich. Het draagt ertoe bij dat jeugdigen en hun ouders op een zodanige wijze worden geholpen dat dit beter aansluit bij hun behoeften.
2. De indicatiestelling van jeugdigen voor de intersectorale jeugdzorgaanbod vindt vanaf 2005 plaats door BJD. In het Plan van eisen voor BJD wordt een aantal van 4.000 indicaties voor 2006 genoemd. Afgezet tegen het aantal Drentse jeugdigen met een zorgvraag (ca. 6.000) zou dit percentage moeten dalen als gevolg van het effectiever werken van de op preventie gerichte programma's in de jeugdhulpverlening (zie ook thema Preventie).
3. Het resultaat van de uitbreiding van de ketensamenwerking kan zijn dat problemen van jeugdigen met hulpvragen eerder worden gesignaleerd en dat deze problemen voor een groot deel in de lokale netwerken worden aangepakt en doorverwezen. De verwachting is daarom dat het aantal geregistreerde hulpvragen in de lokale netwerken zal toenemen.

Samenhang beleidsvoornemens/activiteiten

In het totaalplan Werk in uitvoering (Provincie Drenthe, 2005d) worden per gemeente plannen en voorbeeldprojecten gepresenteerd om de samenwerking tussen jeugdzorg en lokaal jeugdbeleid te versterken. Ook de af te sluiten bilaterale convenanten tussen gemeenten en provincie dragen hiertoe bij. Versterken van de kerntaken van BJD en Jeugdzorg brengt duidelijkheid in de taakverdeling in de jeugdzorg en jeugdhulpverlening tussen gemeenten, provinciale jeugdzorg en zorgaanbieders. Het realiseren van deze activiteiten zal bijdragen aan het bereiken van de eerste doelstelling en indirect aan het bereiken van de derde doelstelling.

Gebruikte indicatoren

Bij doelstelling 1 is op voorstel van het programmateam opgroeien een indicator geconstrueerd (zie onderstaande tabel). Hierbij wordt aangenomen dat hoe kleiner het verschil is tussen het aantal meldingen en het aantal indicatiebesluiten hoe effectiever, de samenwerking is. De indicator bij doelstelling 2 is uit het Advies Prestatie-indicatoren (Bestuurscommissie OCWZ Provincie Drenthe, 2005) afkomstig. De indicator bij doelstelling 3 betreft een aanpassing van de indicator uit de bladspiegel (programmaonderdeel 38802). Over de validiteit van de indicatoren en de gegevensbronnen is het volgende te vermelden. Indicator 1 is valide, omdat een lagere waarde betekent dat het lokale jeugdbeleid vooral kinderen die "indicatiewaardig" zijn doorverwijst. De gegevens zijn afkomstig uit de registratie van Bureau Jeugdzorg (BJD). Indicator 2 is valide, omdat hij op directe wijze de effecten van de doelstelling meet. De gegevens over het aantal indicaties zijn afkomstig uit de registratie van BJD en voor het aantal jeugdigen in Drenthe is het CBS de bron. Indicator 3 is valide, omdat hoe hoger de gemeten waarde is, hoe groter de laagdrempeligheid van de lokale jeugdzorg. De gegevens over het aantal geregistreerde hulpvragen komen van BJD en het aantal jeugdigen met een zorgvraag betreft een schatting op basis van landelijke cijfers.

<i>Doelstellingen</i>	<i>Indicatoren</i>
Doelstelling 1	1. Aantal meldingen bij BJD vanuit het lokale jeugdbeleid minus het aantal indicatiebesluiten over deze meldingen
Doelstelling 2	2. Aandeel jeugdigen met een indicatie voor gespecialiseerde jeugdzorg
Doelstelling 3	3. Aantal geregistreerde hulpvragen in de lokale netwerken per 1000 jeugdigen

Meetmomenten/streefwaarden

Voor indicator 1 is niet bekend of een nulmeting aanwezig is. In 2008 zou een meting plaats kunnen vinden. Voor indicator 2 is wel een nulmeting (voor 2005) beschikbaar. De tweede meting kan dan in 2008 plaatsvinden. De streefwaarde is gelijk blijven of dalen van de waarde in de eerste meting met 10%. Voor indicator 3 is ook een nulmeting beschikbaar. In programmaonderdeel 38802 van de Begroting 2006 wordt een aantal geregistreerde hulpvragen van 2000 genoemd. Per 1000 jeugdigen met een zorgvraag zijn dit 330 hulpvragen. Deze indicator moet jaarlijks gemeten worden. Aan het eind van de beleidsperiode bedraagt de stijging 50% (streefwaarde 500 hulpvragen).

4.1.2 Thema Preventie

Beleidsdoelstellingen

1. Het aantal jeugdigen dat, na een kort vrij toegankelijk aanbod, nog geïndiceerde zorg nodig heeft, neemt af aan het eind van de beleidsperiode.
2. Beschikbaar komen van kennis en deskundigheid van gespecialiseerde jeugdzorg voor preventieve programma's in het lokaal jeugdbeleid.

Beïnvloedbaarheid:

De mate van invloed van de provincie is gemiddeld. De provincie heeft via BJD een gezamenlijke taak met gemeenten op dit beleidsterrein.

Toelichting:

De provincie wil dat ook na intreding van de Wet op de Jeugdzorg preventie binnen de jeugdzorg blijvend aandacht krijgt. Preventie kan ernstige problemen onder jongeren voorkomen. Zij komen dan minder snel in aanraking met de gespecialiseerde jeugdzorg. Het lokaal jeugdbeleid dat tot het takenpakket van de gemeenten hoort, heeft een belangrijke rol bij de regie van algemene, op preventie gerichte programma's. Ook de BJD ontwikkelt activiteiten op het terrein van preventie (Provincie Drenthe, 2004a).

Per doelstelling:

1. Het vrij toegankelijke aanbod vindt in de lokale netwerken (algemene voorzieningen en jeugdzorg) in de gemeenten plaats. De provincie heeft binnen het Provinciale Preventieplatform Drenthe invloed op het lokale aanbod.
2. De provincie kan via een programma van eisen de preferente instellingen Jeugdzorg Drenthe en BJD verzoeken een kennis- en expertisecentrum in te richten en lokale initiatieven te ondersteunen. Of dit leidt tot verbetering van deskundigheid van medewerkers van algemene voorzieningen is moeilijk vast te stellen.

Samenhang met beleidsvoornemens/activiteiten

Het inrichten van een centrum voor kennis en expertise van gespecialiseerde jeugdzorg zal zowel fysiek als virtueel (middels de website jeugdpreventiedrenthe.nl) plaatsvinden. Kennis en expertise van de provinciale jeugdzorg wordt daarmee inzichtelijk voor alle ketenpartners. Dit kan bijdragen aan de realisatie van doelstelling 2. De aanname is dat meer kennis in het voortraject uiteindelijk zal leiden tot minder indicaties voor geïndiceerde zorg.

Gebruikte indicatoren

Op basis van de meetbaarheid van de doelstellingen is een indicator vastgesteld. Deze indicator is valide, want een lagere waarde betekent dat er meer preventieve opvang plaatsvindt in de lokale jeugdzorg en dus minder jeugdigen een beroep doen op geïndiceerde zorg. De registratie van BJD is de bron van de gegevens.

<i>Doelstellingen</i>	<i>Indicatoren</i>
Doelstelling 1	Percentage jeugdigen met een indicatie voor jeugdzorg dat wordt verwezen via lokale netwerken
Doelstelling 2	Geen

Meetmomenten/streefwaarden

Voor de indicator is wel een nulmeting beschikbaar: het gaat om 80% van de jeugdigen. Deze indicator moet jaarlijks gemeten worden. Aan het eind van de beleidsperiode bedraagt de daling 50% naar 40% van de jeugdigen.

4.1.3 Thema Hulpbehoefte van jeugdigen

Beleidsdoelstellingen

1. In 2006 bestaan er geen wachtlijsten meer voor de poorten/voordeur van BJD. Prioriteit heeft hierbij de wachtlijst van het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK).
2. Voordeurprogramma dat leidt tot het indicatiebesluit wordt uitgevoerd binnen daartoe afgesproken tijd.

Beïnvloedbaarheid:

Er is hier sprake van een sterke provinciale invloed. De provincie heeft op dit terrein een belangrijke rol als regisseur.

Toelichting

Middels programma van eisen (PvE) kan de provincie sterke invloed uitoefenen op de prestaties van BJD. Ook het afsluiten van meerjarige overeenkomsten met alle Drentse gemeenten over de aansluiting tussen lokaal jeugdbeleid en provinciale jeugdzorg biedt de provincie de mogelijkheid haar rol als regisseur waar te maken.

Samenhang met beleidsvoornemens/activiteiten

De activiteiten bestaan uit het maken van bindende afspraken middels een PvE met Bureau Jeugdzorg Drenthe over het takenpakket en het afsluiten van meerjarige overeenkomsten met alle Drentse gemeenten over de aansluiting tussen lokaal jeugdbeleid en provinciale jeugdzorg (Provincie Drenthe, 2005c). De provincie neemt de verantwoordelijkheid op zich om wachtlijsten bij BJD te voorkomen en de wachttijden voor BJD, AMK en de zorgprogramma's terug te brengen tot ruim binnen de daarvoor geldende wettelijke termijnen.

Gebruikte indicatoren

De gekozen indicatoren zijn afkomstig uit het Advies Prestatie-indicatoren van het onderzoeksbureau. Indicator 1 is valide, want een daling van de wachttijd onder de wettelijke termijn betekent dat de wachtlijsten voor het AMK zullen verdwijnen. Indicator 2 meet op directe wijze de effecten van doelstelling 2 en is derhalve valide. Voor beide indicatoren geldt dat de gegevens afkomstig zijn uit registraties van BJD/AMK.

<i>Doelstellingen</i>	<i>Indicatoren</i>
Doelstelling 1	1. Gemiddelde wachttijd tussen aanmelding en onderzoek Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK)
Doelstelling 2	2. Gemiddelde doorlooptijd tussen aanmelding en eerste indicatie door Bureau Jeugdzorg Drenthe

Meetmomenten/streefwaarden

De eerste indicator moet in 2006 gemeten worden. Streefwaarde is minder dan 5 werkdagen (wettelijke termijn). De tweede indicator wordt jaarlijks gemeten. Streefwaarde is 0 werkdagen in 2008.

4.1.4 Thema Programma's in de jeugdzorg

Beleidsdoelstellingen

1. Aanbieden van goede, efficiënte zorgprogramma's en de gemiddelde wachttijd van de zorgprogramma's verkorten in de komende periode.
2. Jeugdigen krijgen jeugdzorg waar ze recht op hebben.
3. Vanaf 2006 moeten zorgaanbieders werkzaamheden zo dicht mogelijk uitvoeren in de woon-/leefomgeving van de jeugdigen.

Beïnvloedbaarheid:

De provincie heeft sterke invloed op het bereiken van de doelstellingen. Middels een programma van eisen kan de provincie sterke invloed uitoefenen op de prestaties van Jeugdzorg Drenthe. In het kader van de nieuwe Algemene Subsidieverordening (ASV) en na invoering van een systeem van kostprijsfinanciering kan de provincie per 2007 zelf bepalen waar en bij wie zij de zorg inkoop.

Samenhang met beleidsvoornemens/activiteiten

In 2005 zijn bindende afspraken gemaakt met Bureau Jeugdzorg over het takenpakket. Speciale aandacht is gegeven aan het terugdringen van de wachttijden. Voorts zijn er ook meerjarige afspraken gemaakt met ketenpartners en medefinanciers.

Gebruikte indicatoren

In de bladspiegel (programmaonderdeel 38802) zijn twee indicatoren opgenomen. Bij de eerste indicator is hier de toevoeging gemiddeld opgenomen. Voor beide indicatoren geldt dat ze valide zijn. De indicatoren meten op directe wijze de effecten van de doelstellingen. De gegevens zijn afkomstig uit registraties van Jeugdzorg Drenthe en BJD.

<i>Doelstellingen</i>	<i>Indicatoren</i>
Doelstelling 1	1. Gemiddelde wachttijden bij de zorgprogramma's tussen indicatiebesluit en aanvang zorg
Doelstelling 3	2. Percentage jeugdigen dat geïndiceerde zorgaanbod krijgt in zijn eigen woonregio in Drenthe

Meetmomenten/streefwaarden

Voor indicator 1 is (nog) geen nulmeting beschikbaar. Deze indicator moet jaarlijks gemeten worden. Streefwaarde is 0 in 2008.

Voor indicator 2 is wel een nulmeting beschikbaar. Van de jeugdigen krijgt 75% het geïndiceerde zorgaanbod aangeboden in de eigen woonregio. Streefwaarden zijn stabiele percentages voor de komende jaren.

4.1.5 Thema Aandacht voor specifieke groepen

Beleidsdoelstellingen

1. Jeugdigen met een andere culturele of sociaal-economische achtergrond of met handicaps maken meer gebruik van het reguliere aanbod van jeugdzorg in 2008
2. Het reguliere aanbod van jeugdzorg wordt toegankelijker gemaakt voor de bovengenoemde groepen.

Beïnvloedbaarheid:

De invloed van de provincie is gemiddeld, dus minder sterk dan bij de andere beleidsthema's van dit deelprogramma. Meerdere organisaties (preferent, maar ook niet-preferent) hebben taken op dit terrein.

Toelichting

De provincie wil de activiteiten op het terrein van het diversiteitsbeleid in de jeugdzorg bundelen. BJD krijgt een belangrijke taak om het diversiteitsbeleid in de keten van de jeugdzorg verder te ontwikkelen, te implementeren en kennis uit te dragen. Ook andere preferente instellingen (I2D en Enova) hebben uitvoerende taken. De focus ligt in eerste instantie op jeugdigen met een niet-westerse culturele achtergrond.

Samenhang met beleidsvoornemens/activiteiten

Beleidsrelevante informatie over de toegankelijkheid van de jeugdzorg zal onder voorbehoud beschikbaar komen uit een onderzoek onder jeugdzorg door het onderzoeksbureau CWZ dat op de rol staat voor 2006. De ondersteuning door o.a. STAMM CMO Drenthe en I2D van de aan te stellen zorgconsulenten bij de provinciale jeugdzorginstellingen draagt bij aan het toegankelijker maken van het zorgaanbod voor specifieke groepen.

Gebruikte indicatoren

In dit plan is er voor gekozen om een indicator uit te werken voor de groep niet-westerse allochtone jeugdigen en niet voor jeugdigen met een lage sociaal-economische achtergrond. Dit heeft te maken met de focus in het beleid op de eerstgenoemde jeugdigen. De validiteit van de indicator is goed, want een hogere waarde betekent dat naar verwachting meer jeugdigen met deze achtergrond gebruik zullen maken van het reguliere aanbod. Het is nog niet bekend of deze gegevens door het BJD worden geregistreerd.

<i>Doelstellingen</i>	<i>Indicatoren</i>
Doelstelling	Aantal hulpvragen van niet-westerse allochtone jeugdigen bij de poorten van BJD als percentage van totaal aantal hulpvragen

Meetmomenten/streefwaarden

Voor doelstelling 1 is nog geen nulmeting beschikbaar. Deze indicator moet in 2006 gemeten worden en daarna in 2008. Streefwaarde is een percentage van 3 à 4% (overeenkomend met het aandeel van de niet-westerse allochtone jeugdigen onder alle jeugdigen).

Resumé

De volgende onderzoeken en evaluaties zijn de komende jaren bij het programmaonderdeel Opgroeien zonder zorgen te verwachten.

- Nulmeting jeugdzorg in 2006 en herhaalde metingen in 2007 en 2008. Informatie over o.a. wachtlijsten en –tijden, doorlooptijden in de zorg, aantal geregistreerde hulpvragen in de lokale netwerken en aantal geïndiceerde jeugdigen moet beschikbaar komen. Deze gegevens worden door BJD en Jeugdzorg Drenthe bijgehouden of moeten door nader onderzoek worden geïnventariseerd.
- Evaluatieonderzoek naar het Drentse model van de jeugdzorg. Ook de toegankelijkheid van de jeugdzorg is onderwerp van onderzoek. De specifieke invulling is nog niet bekend. Wel is duidelijk dat de resultaten van belang zijn in het kader van de landelijke evaluatie van de jeugdzorg in opdracht van de ministeries van VWS en Justitie in 2006.

4.2 Deelprogramma Een goede basis voor iedereen (uit: Programmalijn Werken en leren)

Korte omschrijving

In dit deelprogramma wordt de rol van de provincie beschreven als stimulator van ontwikkelingen op het terrein van onderwijs en arbeidsmarkt en als coördinator en regisseur van trajecten waar andere partijen (besturen van onderwijsinstellingen, gemeenten, bedrijven en instellingen) verantwoordelijkheden dragen. Voor dit onderdeel is ook de uitwerking

van de Provinciale Agenda Onderwijs en Kennisinfrastructuur (OKI) (Provincie Drenthe, 2004b) van belang.

Maatschappelijke effecten

De provincie streeft de volgende maatschappelijke effecten na in dit deelprogramma.

- Het gemiddelde opleidingsniveau van de Drentse bevolking wordt hoger.
- De aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt wordt beter, d.w.z. het aantal jongeren met een startkwalificatie neemt toe.
- Er zijn minder voortijdig schoolverlaters.
- Het onderwijsaanbod sluit beter aan op de vraag van het bedrijfsleven.
- De jeugdwerkloosheid daalt.

Beleidsdoelen¹

1. In 2006 ligt er een provinciale onderwijsagenda en een interprovinciale beleidsvisie op het aanpakken van onderwijsachterstanden.
2. Realiseren van ambities samen met gemeenten, scholen en bedrijven:
 - a. Eind schooljaar 2006-2007 is het aantal voortijdig schoolverlaters met 30% verminderd ten opzichte van schooljaar 2002-2003.
 - b. Jeugdwerkloosheid daalt in deze beleidsperiode.
 - c. Verbeteren van kwalificaties van jongeren op de arbeidsmarkt in deze beleidsperiode.
3. In 2006 is de Drentse jeugdmonitor volledig operationeel voor wat betreft onderwijs; in 2008 is de monitor verbreed naar het integrale jeugdbeleid.

Beïnvloedbaarheid:

De provinciale invloed op dit beleidsthema is beperkt. De uitkomsten op dit beleidsveld (onderwijs en arbeidsmarkt) worden in belangrijke mate bepaald door andere partijen (gemeenten, schoolbesturen en bedrijven) dan de provincie. De provincie heeft wel een rol bij het bij elkaar brengen van partijen. Zij rekent het ook tot haar taak een visie op dit beleidsterrein neer te zetten.

Per doelstelling

1. De provinciale onderwijsagenda in noordelijke verband en op Drentse schaal zal een visie bevatten op het terugdringen van onderwijsachterstanden.
- 2a. Het terugdringen van het aantal schoolverlaters staat hoog op de politieke agenda van GS en PS. De provincie streeft naar een sluitende aanpak van het probleem van voortijdig schoolverlaten langs de lijn van onderwijs, welzijn, jeugdzorg en

¹ In de nota Mensen in het Middelpunt is een vierde beleidsdoelstelling geformuleerd die betrekking heeft op de leerprestaties van Molukse leerlingen. Deze doelstelling is beleidsmatig niet meer opgepakt.

arbeidsmarkt.

- 2b en 2c. De invloed van de provincie op de omvang van de jeugdwerkloosheid en de startkwalificaties van jongeren op de arbeidsmarkt is niet groot. Door het financieren van projecten, zoals het jongerenloket, het bevorderen dat de registratie van de RMC's sluitend wordt en het realiseren van leerwerkplaatsen o.a. op het provinciehuis kan de provincie wel invloed uitoefenen.
3. De provincie is door ambtelijke vertegenwoordiging in een werkgroep nauw betrokken bij de ontwikkeling van de onderwijs- en jeugdmonitor. De te ontwikkelen jeugdmonitor zal tevens als pilot dienen voor een door het onderzoeksbureau CWZ op te zetten provinciale databank. In de databank kan het publiek gegevens in samenhang bekijken.

Samenhang met beleidsvoornemen/activiteiten

Het bevorderen van een sluitende registratie van voortijdig schoolverlaters en het ontwikkelen van een volgsysteem voor jeugdigen zijn voorwaardelijke activiteiten die het realiseren van de doelstellingen 2a t/m c mogelijk maken. Ook zijn de effecten van provinciaal en gemeentelijk beleid beter zichtbaar (MIM, blz. 55). Ook het operationaliseren van de jeugd- en onderwijsmonitor en het laten uitvoeren van bovengemeentelijke analyses op de resultaten zal het zicht op de uitkomsten van beleid en verschillen per gemeente beter zichtbaar maken.

Gebruikte indicatoren

Indicator 1 is afkomstig uit het Advies prestatie-indicatoren. Indicator 2 en 3 zijn een aanpassing van de indicatoren zoals genoemd in de bladspiegels (programmaonderdeel 37107). Op deze wijze zijn ze beter in overeenstemming met wat op landelijk niveau gangbaar is. Indicator 1 is valide, omdat de indicator een goede weergave is van de problematiek van voortijdig schoolverlaten, dat juist voor deze onderwijstypen het hoogst is. Het aantal aanmeldingen is afkomstig uit de registratie van RMC. Uit onderzoek blijkt dat er nogal wat hiaten voorkomen in deze registratie (van Tilborg en van Es, 2005). Een lagere waarde van indicator 2 betekent dat de jeugdwerkloosheid relatief is gedaald, dus hij is valide. Indicator 3 is valide, want een dalend percentage beroepsbevolking zonder startkwalificatie betekent dat de kwalificaties van jongeren op de arbeidsmarkt zijn verbeterd. Voor beide indicatoren is CBS de bron.

<i>Doelstellingen</i>	<i>Indicatoren</i>
Doelstelling2a	1. Het aandeel (bij de RMC gemelde) scholieren in het voortgezet onderwijs en mbo dat voortijdig de school verlaat in schooljaar x.
Doelstelling2b	2. Aandeel jeugdigen (jonger dan 23 jaar) van de totale groep niet-werkende werkzoekenden (nww)
Doelstelling2c	3. Percentage beroepsbevolking zonder startkwalificatie (MBO2 niveau)

Meetmomenten/streefwaarden

Voor indicator 1 is een nulmeting voor schooljaar 2002/2003 beschikbaar. Deze indicator moet in begin 2006 en begin 2008 gemeten worden. Streefwaarde is een daling voor 2004/2005 en voor 2006/2007. Voor indicatoren 2 en 3 zijn nulmetingen beschikbaar. Streefwaarde voor indicator 2 is een daling van 10,4% naar 8,4% in 2008; voor indicator 3 een daling van 32% naar 30% van de totale beroepsbevolking.

Resumé

Voor het deelprogramma Een goede basis voor iedereen zijn de volgende onderzoeken te verwachten.

- Herhaalde inventarisatie van het aantal voortijdig schoolverlaters in 2008. Op basis hiervan is een analyse van de ontwikkeling van voortijdig schoolverlaten mogelijk.
- Onderzoek op basis van onderwijs- en jeugdmonitor. Het gaat om een bovengemeentelijke analyse van de gegevens uit de onderwijs- en jeugdmonitor. Hiermee worden verschillen per gemeente beter zichtbaar met betrekking tot voortijdig schoolverlaten en startkwalificaties van jongeren.

4.3 Deelprogramma Kwaliteiten benutten

Thema Beeldvorming

Korte omschrijving

Het thema beeldvorming is onderdeel van het deelprogramma Kwaliteiten benutten. De provincie wil mensen ondersteuning bieden die op afstand staan van de arbeidsmarkt en van zinvolle tijdsbesteding. Ook wil zij gebruik maken van aanwezige kennis en kwaliteit van ouderen om deze kwetsbare groepen die willen werken of zinvol bezig willen zijn te begeleiden.

Maatschappelijke effecten

Drentse bedrijven maken meer gebruik van de kwaliteiten van kwetsbare groepen (allochtonen, vrouwen, mensen met een beperking, psychiatrische patiënten) op de arbeidsmarkt. Mensen met een verstandelijke beperking hebben meer mogelijkheden voor begeleid leren en werken en voor een zinvolle tijdsbesteding. Ten slotte wordt er meer gebruik gemaakt van de kennis en ervaring van ouderen voor de begeleiding van kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt.

Beleidsdoelen

1. Het opzetten van netwerken van arbeidsorganisaties met doelgroepen (allochtonen, vrouwen, gehandicapten)
2. Ouderen moeten kennis en kwaliteit kunnen gebruiken om mensen uit kwetsbare groepen die willen werken te begeleiden; van deze bereidwillige ouderen moet er eind 2005 een databank zijn.
3. Het tekort aan dagbestedings- en leerwerkplaatsen voor mensen met handicap gefaseerd oplossen.
4. Elk jaar moet het aantal mensen met een verstandelijke handicap, dat passende dagbesteding of begeleid werk vindt, met 10% toenemen.

Beïnvloedbaarheid:

De provinciale invloed op de uitkomsten van dit beleidsthema is beperkt. De uitkomsten op dit beleidsveld worden in belangrijke mate bepaald door andere partijen (bedrijven, werkgevers- en arbeidsorganisaties, CWI) dan de provincie. De provincie kan via haar preferente instellingen Enova, STAMM CMO Drenthe en RPCP een bepaalde inzet plegen. Via het programma van eisen kan de provincie sturen op de activiteiten van deze instellingen. Ook zal zij een visie op dit beleidsonderdeel ontwikkelen.

Samenhang met beleidsvoornemens activiteiten

De provincie initieert diverse projecten om de beeldvorming van kwetsbare groepen te verbeteren in samenwerking met Enova, I2D en het onderwijs. Het opzetten van een databank met bereidwillige ouderen moet eerst nog beleidsmatig in gang gezet worden. De realisatiedatum van een dergelijke databank is nog niet bekend. STAMM CMO Drenthe en RPCP zijn betrokken bij een pilotproject om begeleid werken te realiseren voor mensen met een verstandelijke handicap. Ook is in noordelijk verband een aantal zogenaamde Equal-projecten in gang gezet. Het gaat om projecten die uit het Europees subsidieprogramma Equal worden bekostigd en gericht zijn op innovaties om ongelijkheid op de arbeidsmarkt voor kwetsbare groepen te bestrijden. In Drenthe gaat het om projecten die jongeren moeten helpen hun school af te maken en werk te vinden.

Gebruikte indicatoren

Voor beleidsdoel 1 was het niet mogelijk een geschikte indicator vast te stellen. In de bladspiegels (programmaonderdeel 38102) zijn voor de overige doelen drie indicatoren vastgesteld. De onderzoeker heeft de eerste twee indicatoren verfijnd. Indicator 1 is naar verwachting valide, omdat het aantal keren dat een beroep wordt gedaan op ouderen een goede weergave is van het succes van de databank. Van belang is wel dat de registratie van gegevens over het aantal ouderen en hun begeleidingsactiviteiten goed wordt bijgehouden. Indicator 2 is valide, want als relatief meer mensen een leerwerkplaats hebben, dan zal het

tekort aan plaatsen afnemen. Indicator 3 meet op directe wijze de effecten van de doelstelling en is derhalve valide. Het is bij het verschijnen van dit meerjarenevaluatieplan nog niet bekend welke bronnen zullen worden gebruikt.

<i>Doelstellingen</i>	<i>Indicatoren</i>
Doelstelling 2	1. Aantal geregistreerde ouderen in de gerealiseerde databank X het gemiddeld aantal keren dat gebruik wordt gemaakt van een oudere bij begeleiding
Doelstelling 3	2. Percentage mensen met een handicap dat een leerwerkplaats heeft
Doelstelling 4	3. Percentage mensen met een verstandelijke handicap dat overdag actief is bij de sociale werkvoorziening of in de dagbesteding

Meetmomenten/streefwaarden

Voor indicator 1 is een nulmeting nog niet van toepassing, omdat de databank nog ontwikkeld moet worden. Deze indicator zal in 2006 (nulmeting), 2007 en 2008 gemeten worden. Voor indicator 2 is nog geen nulmeting beschikbaar. Voor het bepalen van de nulmeting en de streefwaarden moet nog onderzoek plaatsvinden. Voor indicator 3 is een nulwaarde en streefwaarden in de bladspiegel opgenomen, maar de bron is onbekend.

Resumé

Voor het deelprogramma Kwaliteiten benutten is een inventarisatie van het tekort aan leerwerkplaatsen voor mensen met een handicap van belang. Een dergelijke inventarisatie zou in 2006 moeten plaatsvinden en herhaald worden in 2008.

4.4 Deelprogramma Thuis in je huis (uit: programmalijn Wonen en leefomgeving)

Korte omschrijving

Dit deelprogramma is onderdeel van de programmalijn Wonen en leefomgeving. Ook al heeft de provincie uit het "oogpunt" van welzijn en zorg geen wettelijke taken op het terrein van wonen, toch vindt zij dat er voor de Drentse burgers voldoende, geschikte en betaalbare woningen moeten zijn. Met het oog op de dubbele vergrijzing in Drenthe, legt de provincie het accent op meer aangepaste woningen en zgn. 0-tredenwoningen. Deze huisvesting zou in combinatie met een aanbod van zorg en welzijn gerealiseerd moeten worden. Mensen kunnen hierdoor langer zelfstandig wonen (Provincie Drenthe, 2004c). Echter de negatieve aspecten van langer zelfstandig wonen, zoals vereenzaming, worden onderkend. Het onderzoeksbureau CWZ zal in opdracht van Provinciale Staten een onderzoek uitvoeren naar de negatieve effecten van vermaatschappelijking van de zorg (Bestuurscommissie OCWZ Provincie Drenthe, 2005).

Maatschappelijke effecten

Inwoners van Drenthe, die zorg of dienstverlening nodig hebben, kunnen zolang mogelijk zelfstandig in de eigen omgeving en/of binnen de eigen woning met ondersteuning blijven wonen.

4.4.1 Thema Diversiteit in wonen

Beleidsdoelen

1. Iedere Drentse burger, die zorg of dienstverlening nodig heeft, kan in een huis wonen dat aangepast is aan de specifieke behoeften en wensen.
2. Stimuleren van de bouw van zelfstandige woonvormen voor diverse doelgroepen.

Beïnvloedbaarheid door provinciaal beleid:

Het provinciaal bestuur heeft een beperkte invloed op de uitkomsten van dit beleids-onderdeel. GS kunnen partijen faciliteren (woonzorgstimuleringsregeling) en ontwikkelings-programma's toetsen in het kader van stedelijke vernieuwing (ISV-gelden). Het ontwikkelen van woonplannen is weliswaar een gemeentelijke zaak. In de aanloop van de woonplannen heeft de provincie een ondersteunende en informerende rol. Er is ook een mogelijkheid om gemeenten te belonen voor goede woonplannen.

Samenhang met beleidsvoornemens/activiteiten

Door middel van de onlangs gereed gekomen aandachtspuntenlijst kunnen woonplannen van gemeenten worden "getoetst" op de wijze waarop gemeenten werk maken van woningen voor ouderen en gehandicapten in combinatie met zorg en welzijn. Ook de ondersteuning van gemeenten bij het betrekken van bewoners bij het maken van woonplannen speelt hierbij een rol. Verder willen GS een onderzoek laten uitvoeren naar de woonbehoeften (leefstijlen) van Drenten door het onderzoeksbureau CWZ in 2006. Meer inzicht in de woonbehoeften biedt bouwstenen voor aangepaste huisvesting voor specifieke doelgroepen.

Gebruikte indicatoren

In de bladspiegel (programmaonderdeel 38503) zijn drie indicatoren vastgesteld. Bij doelstelling 1 zijn twee indicatoren geformuleerd, zie onderstaande tabel. De beide indicatoren zijn valide, want een stijgende waarde betekent dat er meer mensen een woning willen aanpassen voor zorg en dienstverlening c.q. dat meer mensen beschikken over een woning met zorg en dienstverlening. Het aantal toegewezen aanvragen in het kader van de Wvg betreft een schatting op basis van landelijke cijfers. Bij doelstelling 2 is één indicator geconstrueerd. Deze indicator is valide, want meer aanvragen betekent dat de bouw van

zelfstandige woonvormen door partijen ter hand wordt genomen. Het aantal aanvragen is bij de provincie exact bekend.

<i>Doelstellingen</i>	<i>Indicatoren</i>
Doelstelling 1	1. Aantal toegewezen aanvragen in het kader van de Wet voorzieningen gehandicapten voor aangepast wonen 2. Aantal definitief toegekende woningen met zorg en dienstverlening uit de knelpuntenpot
Doelstelling 2	3. Aantal aanvragen provinciale woonzorgstimuleringsregeling

Meetmomenten/streefwaarden

Voor indicator 1 is nog geen nulmeting beschikbaar. Voor het bepalen van de nulmeting en de streefwaarden moet nog onderzoek plaatsvinden. GS hebben hiervoor een verzoek bij het onderzoeksbureau CWZ gelegd. Voor indicator 2 is een nulmeting beschikbaar voor 2005. Deze indicator moet elk jaar gemeten worden. Streefwaarde is een stijging tot minimaal 400 definitief toegekende woningen in 2008. Voor indicator 3 is een nulmeting beschikbaar voor 2005. Het budget van de woonzorgstimuleringsregeling nieuwe stijl is in twee tranches beschikbaar. Streefwaarde is een stijging tot 14 aanvragen in 2006.

4.4.2 Thema Zelfstandig wonen

Beleidsdoel

Mensen moeten zolang mogelijk in de eigen woonomgeving (niet-intramuraal) kunnen blijven wonen.

Beïnvloedbaarheid:

De provinciale invloed op dit beleidsonderdeel is beperkt. Zo lang mogelijk betekent voor de individuele oudere of gehandicapte dat deze zelfstandig (in eigen woning of in een kleinschalige woonvorm) blijft wonen totdat dit niet langer gaat vanwege extra zorgbehoefte. De provincie kan de (financiële) randvoorwaarden bieden aan relevante partijen, zoals gemeenten, bedrijven en maatschappelijke organisaties om aangepaste zorg te realiseren.

Samenhang met beleidsvoornemens/activiteiten

De provincie gaat vernieuwende toepassingen (domotica, ICT-toepassingen, levensbestendig bouwen e.d.) in de zorg stimuleren. Het organiseren van voorlichtingsbijeenkomsten of informatiebeurzen voor ouderen/gehandicapten rond omgaan met domotica in en om het huis of het inzetten van de knoppenmobiel zou de randvoorwaarden voor langer zelfstandig wonen kunnen bieden.

Gebruikte indicatoren

De indicator is overgenomen uit de bladspiegel (programmaonderdeel 38503). Voor een beschrijving van validiteit van indicator 1 zie onder het thema Diversiteit in wonen.

<i>Doelstellingen</i>	<i>Indicatoren</i>
Doelstelling 1	Aantal aanvragen provinciale woonzorgstimuleringsregeling

Meetmomenten/streefwaarden

Voor indicator 1 is een nulmeting beschikbaar voor 2005. Het budget van de woonzorgstimuleringsregeling nieuwe stijl is in twee tranches beschikbaar. Streefwaarde is een stijging tot 14 aanvragen in 2006.

Resumé

Voor het deelprogramma Thuis in je huis zijn de volgende onderzoeken in de komende jaren noodzakelijk.

- Aanvragen in het kader van de Wet voorzieningen gehandicapten voor aangepast wonen en vervoer. Het gaat om het vertalen van landelijke cijfers naar Drenthe. Herhaalde meting in 2008.
- Onderzoek naar leefstijlen onder ouderen in Drenthe. Verschillen in leefstijl zijn van belang voor het gebruik van woon-, welzijn- en zorgvoorzieningen. Het onderzoeksbureau CWZ voert dit onderzoek in 2006 uit.

4.5 Deelprogramma Thuis in de buurt

4.5.1 Thema voorzieningen

Korte omschrijving

Dit thema maakt onderdeel uit van het deelprogramma Thuis in de buurt. In POPII geven GS aan hoe belangrijk de aanwezigheid van basisvoorzieningen is voor de leefbaarheid. Onder basisvoorzieningen worden verstaan dorpshuis, supermarkt, basisschool, huisarts, sportaccommodatie, bibliotheek en openbaar vervoer. In de kleine kernen is veelal geen volledig pakket, zowel in aantal en kwaliteit, van deze voorzieningen aanwezig. De provincie streeft naar een goede spreiding en bereikbaarheid van voorzieningen die de zelfredzaamheid van burgers vergroot.

Maatschappelijke effecten

Ieder dorp of buurt heeft een passend voorzieningenniveau op het gebied van wonen, zorg, welzijn, cultuur en vervoer.

Beleidsdoelen

1. Goede spreiding² van basisvoorzieningen, die zelfredzaamheid van burgers vergroot door clustering
2. Ondersteunen van dorpshuizen en stimuleren van aantal functies
3. Goede spreiding en bereikbaarheid van bibliotheken
4. Goede spreiding en bereikbaarheid van lokale loketten

Beïnvloedbaarheid:

Het provinciaal bestuur heeft een gemiddelde invloed op de doelbereiking. Naast financiële prikkels die de provincie kan uitdelen, plegen preferente instellingen (BOKD, STAMM CMO Drenthe, SDD en SportDrenthe) via het programma van eisen een bepaalde inzet op dit terrein.

Samenhang met beleidsvoornemens/activiteiten

De provincie beschikt over meerdere instrumenten om het voorzieningenniveau in kleine kernen te ondersteunen, zoals subsidieregelingen, extra middelen voor bibliotheekvernieuwing, VWS pilots, stimuleringsregeling MFD, geld voor stedelijke vernieuwing (MIM, blz. 62).

Gebruikte indicatoren

De vier indicatoren zijn afkomstig uit de bladspiegel (programmaonderdeel 38503) in een door de onderzoeker wat aangepaste vorm. Indicator 1 is valide, want het aantal initiatieven in het kader van de Regeling multifunctionele dienstencentra is een indicatie voor de mate waarin een goede spreiding van basisvoorzieningen wordt gerealiseerd. De provincie registreert het aantal gestarte en gerealiseerde initiatieven. Indicator 2 meet op directe wijze de doelbereiking en is dus valide. Het is niet bekend of de Stichting Dorpshuizen Drenthe (SDD) deze gegevens bijhoudt. Indicator 3 is minder valide, want hij meet wel het aantal vestigingen, maar niet de spreiding van de bibliotheekvestigingen. Dit geldt wel ten aanzien van de lokale loketten, omdat er minimaal één per gemeente komt. Hoe meer loketten, hoe beter de spreiding. De indicator is derhalve valide. De provincie houdt zelf de gegevens voor indicator 2 en 3 bij.

² Onder goede spreiding wordt verstaan: zoveel als mogelijk hebben dorpen of buurten een niveau van basisvoorzieningen passend bij de behoeften en wensen van de bewoners.

<i>Doelstellingen</i>	<i>Indicatoren</i>
Doelstelling 1	1. Aantal gestarte en gerealiseerde nieuwe initiatieven in het kader van de Regeling multifunctionele dienstencentra (MFD).
Doelstelling 2	2. Gemiddeld aantal functies in de dorpshuizen aangesloten bij Stichting Dorpshuizen Drenthe (SSD)
Doelstelling 3	3. Aantal vernieuwde en verbrede bibliotheekvestigingen
Doelstelling 4	4. Aantal lokale loketten in Drenthe

Meetmomenten/streefwaarden

Voor indicator 1 is een nulmeting (geen initiatieven) beschikbaar voor 2005. Streefwaarde is een stijging tot 30 startende en 10 gerealiseerde MFD initiatieven in 2008. Voor de tweede is een nulmeting beschikbaar voor 2005: 3,5 functie per dorpshuis. Het streven is deze te laten stijgen tot 5 functies per dorpshuis. Het aantal vernieuwde en verbrede bibliotheekvestigingen (indicator 3) zal stijgen van 0 in 2005 naar 4 in 2007. Op dit moment (2005) is in vier gemeenten een lokaal loket gerealiseerd. De streefwaarde is acht loketten in 2007.

4.6 Cultuurdrager Het grote publiek (uit: De kunst van het combineren)

Korte beschrijving

Het grote publiek is één van de cultuurdragers uit de cultuurnota 'Kunst van het combineren'. Bij deze cultuurdrager gaat het om de bevordering van culturele activiteiten en om de toegankelijkheid ervan voor specifieke groepen, zoals jongeren, culturele minderheden, ouderen en mensen met een laag inkomen. Er worden vijf beleidsterreinen/thema's onderscheiden: cultuurbereik, cultuureducatie, amateurkunst, podiumkunsten en festivals. In dit evaluatieplan worden de laatste twee thema's niet uitgewerkt. De reden is dat GS onderzoeken en evaluaties van deze thema's niet als prioriteit voor 2006 hebben aangemerkt. Cultuurbereik komt ook weer terug bij de programmalijs Participatie. Cultuureducatie is ook een thema bij de programmalijs Opgroeien en de overige drie thema's vallen tot slot onder de programmalijs Parels van Drenthe.

Maatschappelijke effecten

1. De actieve en passieve deelname aan kunst en cultuur onder de Drentse bevolking neemt toe.
2. Jongeren, ouderen en mensen met een laag inkomen maken meer gebruik van het cultuuraanbod.
3. Elk kind in Drenthe krijgt de kans om op school kennis te nemen van verschillende vormen van kunst en cultuur.
4. In Drenthe zijn voldoende mogelijkheden voor talentvolle beoefenaars van amateurkunst om zich te ontwikkelen.

4.6.1 Thema Cultuurbereik

Beleidsdoelen

1. Ondersteunen bij de realisatie van een laagdrempelige toegang tot kunst en cultuur in de elf niet-rechtstreeks aan het Actieplan cultuurbereik deelnemende gemeenten. Dat zijn alle Drentse gemeenten excl. de gemeente Emmen.
2. Stimuleren samenwerking tussen lokale en provinciale culturele organisaties en voorzieningen ter versterking van de culturele infrastructuur.

Beïnvloedbaarheid:

De mate van invloed van de provincie op de uitkomsten van dit beleidsterrein is gemiddeld. Door ondersteuning van projecten en initiatieven op regionaal en lokaal niveau bij gemeenten en organisaties kan zij invloed uitoefenen. De gemeente Emmen heeft een eigen positie op dit beleidsterrein.

Toelichting

In het nieuwe landelijke Actieplan cultuurbereik 2005-2008 is in samenspraak met de provincie en de gemeente Emmen³ een aantal doelstellingen geformuleerd: een vergroting van het publieksbereik en de actieve en passieve participatie aan kunst en cultuur van de Drentse bevolking in het algemeen (Provincie Drenthe, 2005a). Specifieke aandacht is er voor de culturele infrastructuur, de culturele diversiteit en de jeugd. De provincie wil ook in de twaalf Drentse gemeenten (uitgezonderd Emmen) een laagdrempelige toegang tot kunst en cultuur realiseren (doelstelling 1). Zij kan dit financieel ondersteunen, maar is afhankelijk van de inbreng van de betreffende gemeenten, Drents Plateau (preferente instelling) en van de culturele steunfunctieinstellingen.

Samenhang met beleidsvoornemens activiteiten

In 2005 is de gemeente Assen gedurende twee jaar aangewezen als culturele gemeente. In 2006 vindt de voorbereiding plaats voor Hoogeveen als de nieuwe culturele gemeente in de jaren 2007 en 2008. Deze gemeente ontwikkelt in samenspraak met de provincie plannen rond vergroting van het cultuurbereik. De Drentse gemeenten ontwikkelen lokale of regionale projecten om de actieve en passieve cultuurparticipatie te vergroten, de culturele infrastructuur te versterken en de kwaliteit van de activiteiten op een hoger plan te brengen. Bovenlokale projecten die aantonen het cultuurbereik van Drenthe te vergroten, worden meerjarig ondersteund. De gemeente Emmen heeft een status aparte omdat zij rechtstreeks actieplangelden van het Rijk krijgt. Afstemming met Emmen over provinciale beleidsvoornemens vindt plaats.

³ Emmen is de enige gemeente in Drenthe die tot de gemeenten van het Grote Stedenbeleid wordt gerekend.

Gebruikte indicatoren

De in onderstaande tabel opgenomen indicatoren zijn overgenomen uit de bladspiegels en uit de provinciale aanvraag in het kader van Actieplan cultuurbereik. De actieve cultuurdeelname betreft de deelname aan o.a. koren, muziekgroepen en toneelgezelschappen. De passieve cultuurdeelname gaat om het bezoeken van theater, muziekkuitvoeringen, film e.d. in Drenthe. Indicator 1 en 2 zijn valide: samen zijn zij een indicatie voor de toegankelijkheid van het kunst- en cultuuraanbod in Drenthe. Indicator 3 meet de belangstelling van de Drentse burgers voor het eigen cultuuraanbod. De gegevens van de eerste twee indicatoren zijn afkomstig uit het burgerpanel van het onderzoeksbureau CWZ en de monitoring actieplan cultuurbereik. De gegevens over de herkomst van het publiek worden bijgehouden voor de projecten waarvoor subsidie wordt gegeven in het kader van Actieplan cultuurbereik. Indicator 4 is valide: hij meet de mate waarin er samenwerking plaatsvindt tussen overheden en culturele instellingen onderling. Indicator 5 is eveneens valide: het aantal gemeentelijke cultuurplannen is een indicatie voor de mate waarin projecten/voorzieningen worden ontwikkeld die het cultuurbereik vergroten. De gegevens voor de laatste twee indicatoren zijn afkomstig uit jaarverslagen en gemeentelijke websites.

<i>Doelstellingen</i>	<i>Indicatoren</i>
Doelstelling 1	1. Actieve cultuurdeelname van de Drentse bevolking 2. Passieve cultuurdeelname van de Drentse bevolking 3. Aandeel bezoekers uit Drenthe bij projecten die uit het actieplan cultuurbereik worden gefinancierd
Doelstelling 2	4. Het aantal en de mate van structurele samenwerkingsverbanden tussen overheden, overheden en culturele instellingen en tussen culturele instellingen 5. Het aantal gemeentelijke cultuurplannen, zoals aangegeven in de beleidsregel actieplan cultuurbereik

Meetmomenten/streefwaarden

Voor indicatoren 1 t/m 3 zijn nulmetingen voor 2002/ 2003 beschikbaar. Voor indicator 4 moet eind 2005 nog een nulmeting plaatsvinden. Alle vijf indicatoren zullen in 2008 opnieuw gemeten worden. Streefwaarde voor indicator 1 is een toename tot 15%, voor indicator 2 een stabilisatie, voor indicator 3 een toename tot boven de 60%. Verder geldt voor indicator 4 een toename van 25% van de nog te bepalen nulwaarde. Voor indicator 5 geldt een nulwaarde van 3 plannen (eind 2005) en een streefwaarde 4 à 5 plannen in 2008.

4.6.2 Thema Cultuureducatie

Beleidsdoelen

1. Het creëren van een vraaggericht aanbod van cultuureducatie op scholen in het primair en voortgezet onderwijs
2. In 2008/2009 weten scholen zelf inhoud en vorm te geven aan cultuureducatie en hebben daarvoor een financieringswijze gevonden.
3. Stimuleren van het aantal cultuurprofiel scholen in Drenthe.

Beïnvloedbaarheid:

De mate van invloed van de provincie op de uitkomsten van dit beleidsterrein is beperkt. Scholen hebben een eigen verantwoordelijkheid waar het om cultuureducatie gaat. Scholen in het primair onderwijs en in de onderbouw van het voortgezet onderwijs formuleren zelf hun vraag naar cultuureducatie in hun schoolwerkplannen. De provincie wil bevorderen dat de scholen zelf de regie hebben over hun eigen cultuureducatieve beleid en zelf hun vraag formuleren. De provincie ondersteunt scholen door het subsidiëren van een coördinatiepunt voor cultuur- en erfgoededucatie. Kunst en Cultuur Drenthe vervult hierbij het beheer van een databank waarin alle beschikbare cultuureducatieve projecten zijn opgenomen en heeft hierbij een intermediaire rol. Doelstellingen 2 en 3 kan de provincie slechts bevorderen.

Samenhang met beleidsvoornemens/activiteiten

In het uitvoeringsprogramma opgroeien 2006 geeft de provincie aan hoe zij de beleidsdoelen wil realiseren. De provincie vervult de regierol van het project Versterking Cultuureducatie in het primair onderwijs (VCPO). Het gaat om het organiseren van een goede bemiddelings- en netwerkstructuur om de vraag van scholen en het aanbod van culturele instellingen bij elkaar te brengen. De subsidieverlening aan K&C voor de ondersteuning cultuurmenu's en cultuurtrajecten wordt in schooljaar 2005-2006 voortgezet. Er heeft in 2005 in opdracht van Gedeputeerde Staten en de gemeente Emmen een onderzoek plaatsgevonden naar de stand van zaken in de vraag van scholen en ervaringen met het aanbod. De resultaten van het onderzoek worden gebruikt bij het formuleren van nieuwe afspraken met K&C over zijn ondersteuningsrol naar scholen rond cultuureducatie. Doelstelling 3 hangt samen met het beleidsvoornemen om een aantal pilots cultuurprofiel scholen in de beleidsperiode 2005-2008 te laten draaien. De provincie gaat er van uit dat deze pilots een positieve uitstraling hebben naar de andere scholen in Drenthe.

Gebruikte indicatoren

Indicator 1 is valide, want het aantal gebruikers aan de door K&C beheerde databank geeft aan in hoeverre de te ontwikkelen bemiddelings- en netwerkstructuur toegankelijk is en

wordt gebruikt. Het aantal gebruikers van de databank wordt geregistreerd door K&C. Indicator 2 is valide, want het aantal en soort deelnemers (scholen, aanbieders, instellingen) aan netwerkbijeenkomsten cultuureducatie is een maat voor het vraaggerichte werken van scholen. Ook voor deze indicator is K&C de instelling die deze gegevens verzameld. Indicator 3 is in wat aangepaste vorm afkomstig uit de bladspiegel (programmaonderdeel 38309). De indicator is valide, want hij meet in hoeverre scholen met een vraaggericht aanbod werken. Indicator 4 is valide, want het aantal pilots cultuurprofiel scholen is een rechtstreekse maat voor de doelbereiking. Het is bij het verschijnen van het meerjarenevaluatieplan nog niet bekend hoe de gegevens voor de laatste twee indicatoren worden verzameld.

<i>Doelstellingen</i>	<i>Indicatoren</i>
Doelstelling 1	1. Het aantal gebruikers van de door K&C beheerde databank
Doelstelling 2	2. Aantal en samenstelling deelnemers netwerkbijeenkomsten cultuureducatie
Doelstelling 3	3. Aandeel scholen met een schoolwerkplan waarin vraag naar cultuureducatieve activiteiten is geformuleerd
	4. Het aantal pilots cultuurprofiel scholen

Meetmomenten streefwaarden

Omdat de databank nog in oprichting is, is een nulmeting voor indicator 1 nog niet van toepassing. Ook de streefwaarde en de meetmomenten zijn nog niet bekend. Er is een netwerkbijeenkomst cultuureducatie in 2005 georganiseerd met 44 deelnemers van gemeenten, scholen en aanbieders; de streefwaarde voor het aantal deelnemers is nog niet bekend. Bij de start van de beleidsperiode is het aantal scholen met een vraaggericht schoolwerkplan nog 0. Deze indicator zal in 2008 op basis van gegevens uit het project Versterking cultuureducatie gemeten worden. Streefwaarde is 80% van de scholen in 2008. Tot slot is het aantal pilots cultuurscholen nog nihil. In MIM wordt een streefwaarde van 15 scholen genoemd (10 scholen primair onderwijs en 5 scholen voor voortgezet onderwijs).

4.6.3 Thema amateurkunst

Beleidsdoelen

1. Versterken van de culturele infrastructuur voor amateurkunst
2. Stimuleren van ontwikkelingsmogelijkheden voor talentvolle amateurkunstbeoefenaars

Beïnvloedbaarheid:

De mate van invloed van de provincie op de uitkomsten van dit beleidsterrein is gemiddeld. Provincie (via K&C) en gemeenten hebben gezamenlijke taken bij het bevorderen van de amateurkunst in Drenthe.

Samenhang met beleidsvoornemens/activiteiten

Ad 1.

De provincie richt zich niet langer op de uitvoerende amateurkunstorganisaties op lokaal niveau: dit is de verantwoordelijkheid van de gemeenten. Via subsidiering Actieplan cultuurbereik stimuleert de provincie het opstellen van gemeentelijke cultuurplannen, om gemeenten de kans te geven hun eigen lokale beleid te formuleren. Dit doet de provincie door hulp te bieden bij het opstellen van een plan, bijeenkomsten hierover te beleggen en activiteiten in het plan te financieren. Via bijeenkomsten met de amateurkunstsector (provinciale uitvoerende organisaties) stimuleert de provincie samenwerking, kwaliteitsontwikkeling en beter publieksbereik. De provincie stimuleert verder samenwerking tussen culturele organisaties, zowel op provinciaal als gemeentelijk niveau via subsidiering vanuit het Actieplan cultuurbereik. Via subsidiering van de overkoepelende organisaties SAMO, SAKO en de steunfunctie-instelling K&C wordt samenwerking bevorderd en met K&C worden prestatieafspraken gemaakt.

Ad 2.

Via gesprekken met de uitvoerende amateurkunstorganisaties Jeugdsymfonieorkest Drenthe (JSOD) en Drents Symfonie Orkest (DSO) inventariseert de provincie samenwerkingsmogelijkheden tussen deze twee organisaties met als doel doorstroming van talentvolle orkestleden. Samenwerking tussen amateur- en professionele gezelschappen wordt bevorderd via subsidiëring van professionele podiumkunstorganisaties. Gemeentelijke cultuurplannen waarin, activiteiten gericht op talentontwikkeling zijn opgenomen, worden via Actieplan Cultuurbereik gesubsidieerd.

In 2005 heeft het onderzoeksbureau CWZ in opdracht van Gedeputeerde Staten een evaluatieonderzoek laten uitvoeren naar de rol van K&C als steuninstelling van de amateurkunst en de wensen en behoeften van de sector zelf. De resultaten worden gebruikt bij het formuleren van prestatieafspraken met K&C. In 2006 worden de wensen en behoeften in het veld onderzocht op het gebied van talentontwikkeling en wat Drenthe op het gebied van talentontwikkeling op dit moment te bieden heeft.

Gebruikte indicatoren

Indicator 1 is valide omdat de groei in samenwerkingsverbanden een indicatie is voor de mate waarin de culturele infrastructuur voor amateurkunst wordt versterkt. Indicator 2 is eveneens valide: het aantal gemeentelijke cultuurplannen is een indicatie voor de mate waarin activiteiten gericht op talentontwikkeling worden ontwikkeld. De bronnen voor indicator 1 en 2 zijn jaarverslagen van de instellingen en gemeentelijke websites.

De indicatoren 3 en 4 zijn in een wat aangepaste vorm overgenomen uit de bladspiegels. De indicatoren zijn beide valide. De groei in het aantal workshops en masterclasses, verzorgd door professionele instellingen, is een maat voor de aandacht voor talentontwikkeling.

Indicator 4 meet het resultaat van die aandacht voor talentontwikkeling, namelijk meer Drentse talenten nemen deel aan concoursen en wedstrijden. De bronnen voor indicator 3 en 4 moeten bepaald worden door het eerdergenoemde onderzoek naar talentontwikkeling in de amateurkunst. Indicator 5 is valide, want het aantal doorstromers is een indicatie voor het benutten van talenten door het Drents Symfonie Orkest. Deze gegevens kunnen uit jaarverslagen van DSO en JSOD gehaald worden.

<i>Doelstellingen</i>	<i>Indicatoren</i>
Doelstelling 1	1. Groei in aantal samenwerkingsverbanden
	2. Aantal gemeentelijke cultuurplannen, zoals aangegeven in de beleidsregel actieplan cultuurbereik
Doelstelling 2	3. Groei in aantal activiteiten op het gebied van talentontwikkeling door podiumkunstorganisaties (workshops en masterclasses)
	4. Groei in deelname Drentse deelnemers aan concoursen en wedstrijden
	5. Aantal orkestleden dat doorstroomt van het JSOD naar het DSO

Meetmomenten/streefwaarden

Voor indicator 1 moet nog een streefwaarde worden vastgesteld voor 2008. Voor indicator 2 geldt een nulwaarde van 3 plannen (eind 2005) en een streefwaarde van 4 à 5 plannen in 2008.

Voor indicatoren 3, 4 en 5 zijn nog geen nulmetingen beschikbaar. Na het onderzoek m.b.t. de talentontwikkeling in de amateurkunst zullen nulmetingen en streefwaarden vastgesteld worden.

Resumé

Voor de cultuurdrager Het grote publiek zal in 2006 een inventarisatie van stand van zaken rond talentontwikkeling in de amateurkunst onder provinciale en gemeentelijke instellingen plaatsvinden.

5. Aanvullende evaluaties

Inleiding

In dit hoofdstuk wordt een aantal aanvullende evaluatieonderzoeken beschreven. Hierbij gaat het niet om inhoudelijke evaluaties over doelbereiking en doeltreffendheid van beleid, zoals die in het vorige hoofdstuk zijn opgesomd. Het betreffen zogenaamde aanvullende, “overstijgende” evaluatieonderzoeken, waarbij de ervaringen van belanghebbende partijen (gemeenten, instellingen en burgers) centraal staan met het gevoerde provinciale beleid uit Mensen in het Middelpunt en De Kunst van het Combineren.

Aanvullende evaluaties

In de vorige beleidsperiode 2001-2004 was het provinciale CWZ-beleid vastgelegd in de contourennota “Schaduw vooruit”. In 2004 is in opdracht van GS een tweetal evaluatieonderzoeken uitgevoerd ter voorbereiding op de nieuwe contourennota.

1. Een onderzoek naar het oordeel van de Drentse gemeenten over de inhoud en vormgeving van het provinciale CWZ-beleid (Bestuurscommissie OCWZ Provincie Drenthe, 2004).
2. Een onderzoek naar de ervaringen van vijftien grote instellingen in Drenthe met het provinciale beleid en de uitvoering hiervan. Ook was de mate waarin het provinciale beleid is vertaald naar de eigen instelling onderwerp van de evaluatie (Intraval Bureau voor onderzoek en advies, 2004).

De Drentse burgers zijn in 2004 niet bevraagd naar ervaringen met het provinciale beleid en zijn budgetinstellingen.

Om vast te stellen welk soort onderzoeken na afloop van de huidige beleidsperiode van belang zijn, zal eerst gekeken worden naar de beleidskeuzes die zijn gemaakt. In de contourennota's MIM en KvhC is een aantal nieuwe keuzes geformuleerd in het CWZ-beleid voor de periode 2005-2008. Het gaat om de volgende keuzes:

1. De keuze voor een aanpak in programmalijnen in plaats van een benadering in doelgroepen. Dit betekent een integrale, vraaggerichte aanpak van vraagstukken.
2. Een vernieuwde subsidiesystematiek. Dit houdt in dat (a) de vaste subsidies voor kleine organisaties zijn gestopt, dat (b) de subsidieverlening aan preferente instellingen wordt gekoppeld aan door hen te leveren prestaties en dat (c) een deel van de preferente instellingen een lagere, jaarlijkse vaste subsidie ontvangen, de zogenaamde stimulerende marktkorting.
3. De keuze om beleid dat lokaal kan worden ontwikkeld ook daar te laten gebeuren. In de relatie met de gemeenten betekent dit dat de provinciale inzet in de regel aanvullend is

op het lokale beleid.

Op basis van het bovenstaande ligt het voor de hand om wederom een vragenronde langs de Drentse gemeenten te houden waarbij hun ideeën en ervaringen met het huidige provinciale CWZ-beleid centraal staan. Een herhaling van het onderzoek onder grote, preferente instellingen lijkt wat minder noodzakelijk omdat er in de huidige beleidsperiode veel contactmomenten (bespreking plan van eisen, voortgangsgesprekken e.d.) zijn geweest tussen de preferente instellingen en GS, i.c. productgroep CW. Tijdens deze contacten kan ingegaan worden op de ervaringen van de instellingen met het provinciale beleid. Sinds 2005 beschikt het onderzoeksbureau CWZ over een burgerpanel met ca. 1400 deelnemers. Dit panel biedt de mogelijkheid om meer te weten te komen over hoe de burgers tegen het provinciale CWZ-beleid en zijn instellingen aankijken en wat hun ervaringen met de uitvoering van de preferente instellingen zijn.

Samengevat zijn in 2008 de volgende type evaluaties en evaluatieonderzoeken te voorzien:

1. Een vergelijkbaar onderzoek als in 2004 onder de Drentse gemeenten naar hun oordeel over inhoud en vormgeving van het provinciale beleid;
2. Een onderzoek onder het Drents burgerpanel naar de "zichtbaarheid" van de provincie en de preferente instellingen op CWZ-terrein en de ervaringen van de burgers met de uitvoering van preferente instellingen.

Geraadpleegde bronnen

Bestuurscommissie OCWZ Provincie Drenthe (2004).

Van aanvoerder tot spelverdeler (J. van Os, M. J. Aartsen en W. Kok). Assen.

Bestuurscommissie OCWZ Provincie Drenthe (2005).

Ontwerp-onderzoekslijnen 2006-2010 en -onderzoeksprogramma 2006 c.a.

Bestuurscommissie OCWZ Provincie Drenthe (2005).

Advies prestatie-indicatoren (H. Parker Brady en S. Hamstra). Assen.

Hamstra, S. (nog niet gepubliceerd).

Meten en evalueren, opzet meerjarenevaluatieplan provincie Drenthe, afstudeerscriptie.
Zuidlaren.

Intraval Bureau voor onderzoek en advies (2004).

Contouren in beeld. Evaluatie ervaringen instellingen met Contourennota Cultuur, Welzijn en Zorg (2001-2004) Provincie Drenthe (S. Biesma, A. de Jong en B. Bieleman). Groningen.

Ministerie van Financien (2003).

Handreiking evaluatieonderzoek ex post, een praktisch handvat voor de opzet en uitvoering van evaluatieonderzoek ex post. Den Haag.

Provincie Drenthe (2004a).

Beleidskader jeugdzorg 2005-2008 (P. Voerman). Assen.

Provincie Drenthe (2004b).

Provinciale agenda Onderwijs en Kennisinstructuur. Assen.

Provincie Drenthe (2004c).

Zorg in perspectief 2005-2008. Assen.

Provincie Drenthe (2004d).

Contourennota Mensen in het Middelpunt: Provinciale sociale agenda 2005 - 2008. Assen.

Provincie Drenthe (2005a).

Actieplan cultuurbereik Drenthe 2005-2008. Assen.

Provincie Drenthe (2005b).

De kunst van het combineren, cultuurnota provincie Drenthe 2005 - 2008. Assen.

Provincie Drenthe (2005c).

Overeenkomsten provinciaal jeugdzorgbeleid. Provincie Drenthe en Drentse gemeenten. Werk in uitvoering. (G. Kragt). Assen

Provincie Drenthe (2005d).

Project Werk in uitvoering 2e fase (G. Kragt). Assen.

Van Tilborg, L. en W. van Es (2005).

Drentse jongeren in het vizier. Utrecht, Bureau Sardes.

Bijlagen

Bijlage 1. Onderbouwing indicatoren

Indicator	Validiteit	Bronnen
Aantal aanmeldingen bij Bureau Jeugdzorg Drenthe (BJD) vanuit het lokale jeugdbeleid minus het aantal indicatiebesluiten over deze aanmeldingen	Hoe kleiner het verschil tussen aanmeldingen en indicatiebesluiten hoe effectiever de samenwerking.	BJD registreert het aantal aanmeldingen naar herkomst en het aantal indicatiebesluiten.
Aandeel jeugdigen met een indicatie voor gespecialiseerde jeugdzorg	De indicator meet op directe wijze de effecten van de doelstelling.	BJD registreert de cijfers over aantal indicaties. Gegevens van aantal jeugdigen komen van CBS.
Aantal geregistreerde hulpvragen in de lokale netwerken per 1000 jeugdigen	Hoe hoger de gemeten waarde, hoe groter de laagdrempeligheid van de lokale jeugdzorg.	De cijfers over geregistreerde hulpvragen worden in de lokale netwerken geregistreerd. Het aantal jeugdigen met een zorgvraag betreft een schatting.
Percentage jeugdigen met een indicatie voor jeugdzorg dat wordt verwezen via lokale netwerken	Meer preventieve opvang in de lokale jeugdzorg leidt ertoe dat minder jeugdigen een beroep doen op geïndiceerde zorg.	BJD registreert de cijfers over aantal indicaties en herkomst.
Gemiddelde wachttijd tussen aanmelding en onderzoek Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK)	Een daling van de wachttijd onder de wettelijke termijn betekent dat de wachtlijsten voor AMK zullen verdwijnen.	Gegevens beschikbaar uit registraties BJD/ AMK.
Gemiddelde doorlooptijd tussen aanmelding en eerste indicatie door BJD	De indicator meet op directe wijze de effecten van de doelstelling.	De cijfers over doorlooptijd worden door BJD geregistreerd.
Gemiddelde wachttijden bij de zorgprogramma's tussen indicatiebesluit en aanvang zorg	De indicator meet op directe wijze de effecten van de doelstelling.	Gegevens beschikbaar uit registratie BJD, Jeugdzorg Drenthe.
Percentage jeugdigen dat geïndiceerd zorgaanbod krijgt in de eigen woonregio in Drenthe	De indicator meet op directe wijze de effecten van de doelstelling.	Gegevens beschikbaar uit registraties BJD, Jeugdzorg Drenthe.
Aantal hulpvragen van niet-westerse allochtone jeugdigen bij de poorten van BJD als percentage van totaal aantal hulpvragen	Een hogere waarde betekent dat naar verwachting meer jeugdigen met deze achtergrond gebruik zullen maken van het reguliere aanbod.	Niet bekend of gegevens over etniciteit door BJD worden geregistreerd.

Het aandeel (bij de RMC gemelde) scholieren in het voortgezet onderwijs en MBO dat voortijdig de school verlaat in schooljaar x	De problematiek van voortijdige schoolverlaters is het hoogst bij deze schooltypen. Een dalend aandeel is een goede indicatie voor het voorkomen van dit probleem.	Gegevens over het aantal scholieren van deze schooltypen komen van CBS. Registraties van drie RMC's vertonen hiaten.
Aandeel jeugdigen (jonger dan 23 jaar) van de totale niet-werkende werkzoekenden (nww)	Een daling van het aandeel betekent dat de problematiek van de jeugdwerkloosheid relatief beter wordt.	Bron is CBS.
Percentage beroepsbevolking zonder startkwalificatie (MBO2 niveau)	Een dalend percentage betekent dat de kwalificaties van de nieuwkomers (jongeren) op de arbeidsmarkt verbetert.	Bron is CBS.
Aantal geregistreerde ouderen in de gerealiseerde databank X het gemiddeld aantal keren dat gebruik wordt gemaakt van een oudere bij begeleiding	Het aantal keren dat een beroep wordt gedaan op de databank is een maat voor het succes.	Gegevens worden in de databank geregistreerd.
Percentage mensen met een handicap dat een leerwerkplaats heeft	Als relatief meer mensen een leerwerkplaats hebben, dan zal het tekort aan plaatsen afnemen.	Bron is niet bekend.
Percentage mensen met een verstandelijke handicap dat overdag actief is bij de sociale werkvoorziening of in de dagbesteding	De indicator meet op directe wijze de effecten van de doelstelling.	Bron is niet bekend.
Aantal toegewezen aanvragen in het kader van de Wet voorzieningen gehandicapten voor aangepast wonen	Het aantal toegewezen aanvragen betekent dat meer mensen hun woning willen aanpassen voor zorg en dienstverlening.	Het aantal toegewezen aanvragen betreft een schatting op basis van landelijke cijfers.
Aantal definitief toegekende woningen met zorg en dienstverlening uit de knelpuntenpot	Het aantal toegekende woningen betekent dat meer mensen over een woning beschikken voor zorg en dienstverlening.	Het aantal toegekende woningen wordt door de provincie bijgehouden.
Aantal aanvragen provinciale woonzorgstimule-ringsregeling	Meer aanvragen betekent dat de bouw van zelfstandige woonvormen door partijen ter hand wordt genomen.	Het aantal aanvragen wordt door de provincie bijgehouden.
Aantal gestarte en gerealiseerde nieuwe initiatieven in het kader van de Regeling multifunctionele dienstencentra (MFD).	Aantal MFD initiatieven is een indicatie voor de mate waarin door clustering basisvoorzieningen zijn gerealiseerd.	Het aantal initiatieven wordt door de provincie bijgehouden.

Gemiddeld aantal functies in de dorpshuizen aangesloten bij Stichting Dorpshuizen Drenthe (SDD)	De indicator meet op directe wijze de effecten van de doelstelling.	Niet bekend is of SDD dit bijhoudt.
Aantal vernieuwde en verbrede bibliotheekvestigingen	Minder valide. De indicator meet niet de spreiding van de bibliotheekvestigingen.	Het aantal vernieuwde bibliotheken wordt door de provincie bijgehouden.
Aantal lokale loketten in Drenthe	De indicator geeft een indicatie van de spreiding van de loketten over de gemeenten.	Het aantal lokale loketten wordt door de provincie bijgehouden.
Actieve cultuurdeelname van de Drentse bevolking	Indicatie voor de toegankelijkheid van het kunst- en cultuuraanbod	Gegevens zijn afkomstig uit twee bronnen (Drents panel en monitoring actieplan cultuurbereik).
Passieve cultuurdeelname van de Drentse bevolking	Indicatie voor de toegankelijkheid van het kunst- en cultuuraanbod	Gegevens zijn afkomstig uit twee bronnen (Drents panel en monitoring actieplan cultuurbereik).
Aandeel bezoekers uit Drenthe bij projecten die uit het actieplan cultuurbereik worden gefinancierd.	De indicator meet de belangstelling van de Drentse burgers voor het eigen cultuuraanbod.	Gegevens over herkomst van het publiek worden bijgehouden voor projecten.
Aantal en de mate van structurele samenwerkingsverbanden tussen provinciale en gemeentelijke culturele instellingen	De indicator meet op directe wijze de effecten van de doelstelling.	Niet bekend, want er moet eerst een nulmeting plaatsvinden.
Het aantal gemeentelijke cultuurplannen, zoals aangegeven in de beleidsregel actieplan cultuurbereik	Indicator geeft een indicatie voor de mate waarin projecten/voorzieningen worden ontwikkeld.	Niet bekend, want er moet eerst een nulmeting plaatsvinden.
Het aantal gebruikers van de door K&C beheerde databank	Het aantal gebruikers van de databank geeft aan in hoeverre de te ontwikkelen bemiddelings- en netwerkstructuur toegankelijk is en wordt gebruikt.	Gegevens worden in de databank geregistreerd.
Aantal en samenstelling deelnemers netwerkbijeenkomsten cultuureducatie	Indicator is maat voor het vraaggericht werken van scholen.	Gegevens worden door K&C verzameld.
Aandeel scholen met een schoolwerkplan waarin vraag naar cultuureducatieve activiteiten is geformuleerd	Het aandeel scholen met een vraagonderbouwd schoolwerkplan geeft aan in hoeverre de te ontwikkelen bemiddelings- en netwerkstructuur succesvol is.	Het aantal scholen met een schoolwerkplan wordt door de provincie bijgehouden.
Het aantal pilots cultuurprofiel scholen	De indicator meet op directe wijze de effecten van de doelstelling.	Nog niet vast te stellen.

Groei in aantal samenwerkingsverbanden tussen gemeentelijke en provinciale culturele instellingen	Indicator voor de mate waarin de culturele infrastructuur voor amateurkunst wordt versterkt.	Uit jaarverslagen van culturele instellingen te herleiden.
Groei in aantal werkplaatsen voor workshops i.s.m. professionele instellingen	Maat voor de versterking van de culturele infrastructuur rond amateurkunst en de aandacht voor talentontwikkeling.	Bron moet nog bepaald worden.
Groei in deelname Drentse deelnemers aan concoursen en wedstrijden	Indicator meet het resultaat van die aandacht voor talentontwikkeling.	Bron moet nog bepaald worden.
Aantal orkestleden dat doorstroomt van het JSOD naar het DSO	Indicator voor het benutten van talenten door het Drents Symfonie Orkest.	Uit jaarverslagen JSOD en DSO

Bijlage 2. Invulschema's per deelprogramma/cultuurdrager

1. Deelprogramma Opgroeien zonder zorgen

Maatschappelijke effect

Kwetsbare jeugdigen die op de één of andere wijze te maken hebben met opgroei- en opvoedingsproblemen krijgen extra aandacht. Hierbij maken zij meer gebruik van de eigen krachten en mogelijkheden en die van de sociale structuren in gezin en leefomgeving.

1.1 Thema Versterken van de ketensamenwerking						Streefwaarde / realisatie			
		indicatoren	bron/ leverancier	partners	wanneer	2005	2006	2007	2008
II	<u>Doelen</u>								
	1. Uitbreiden van de ketensamenwerking provinciale jeugdzorg en lokaal jeugdbeleid.	1. Aantal aanmeldingen bij BJD vanuit het lokale jeugdbeleid minus aantal indicatiebesluiten over deze aanmeldingen	BJD	gemeenten		?			x ⁴
	2. Realiseren laagdrempelige toegang jeugdzorg in alle Drentse gemeenten.	2. Aandeel jeugdigen met een indicatie voor gespecialiseerde jeugdzorg	BJD, onderzoek OCWZ		jaarlijks		66%	60%	60%
	3. Medio 2008 is het aantal jeugdigen met een zorgvraag met een indicatie voor gespecialiseerde jeugdzorg gestabiliseerd of afgenomen.	3. Aantal geregistreerde hulpvragen in de lokale netwerken (per 1000 jeugdigen)	BJD, Drentse Toegangen	gemeenten	jaarlijks	330	420	500	500

⁴ Indien nulmeting en/of streefwaarden nog bepaald moeten worden, is dit met x aangegeven.

1.1 Thema Versterken van de ketensamenwerking (vervolg)									
		Indicatoren	bron	partners	wanneer	Nulmeting	2006	2007	2008
III	<u>Beleidsvoornemens/activiteiten</u>								
	a. Opstellen totaalplan Werk in uitvoering ter ondersteuning gemeentelijk jeugdbeleid.	Per gemeente plan voor 4 jaar gereed ja/ nee	GS (CW)	STAMM CMO/gemeenten	juli 2005	ja			
	b. Versterken kerntaken BJD en Jeugdzorg Drenthe die zo veel mogelijk aansluiten bij het lokaal jeugdbeleid.	Bilateraal convenant gesloten ja/nee	GS (CW)	BJD, Jeugdzorg Drenthe, gemeenten	eind 2005	ja			

1.2 Thema Preventie						Streefwaarde / realisatie			
	indicatoren	bron	Partners	Wanneer	2005	2006	2007	2008	
II	<u>Doelen</u>								
	<p>1. Het aantal jeugdigen dat na een kort vrij toegankelijke aanbod nog geïndiceerde zorg nodig heeft, neemt af.</p> <p>2. Beschikbaar komen kennis en deskundigheid van gespecialiseerde jeugdzorg voor preventieve programma's in het lokaal jeugdbeleid.</p>	<p>Percentage jeugdigen met indicatie voor jeugdzorg dat wordt verwezen via lokale netwerken</p> <p>-</p>	<p>beleidsinfo</p> <p>gemeenten, lokale zorgaanbieders, GGD</p> <p>Jeugd-GGZ, JLVG</p>	<p>Jaarlijks</p>	<p>80%</p>	<p>70%</p>	<p>50%</p>	<p>40%</p>	
III	<u>Beleidsvoornemens/activiteiten</u>								
	<p>a. Inrichten van een centrum voor kennis en expertise van gespecialiseerde jeugdzorg</p> <p>b. Ondersteunen van lokale initiatieven op het terrein van preventief jeugdbeleid met projectgelden</p>	<p>centrum/website ingericht ja/nee</p> <p>Aantal lokale initiatieven</p>	<p>Jeugdzorg Drenthe, BJD</p>			<p>ja</p>			

1.3 Thema Hulpbehoefte van jeugdigen		indicatoren	bron	partners	wan- neer	Streefwaarde / realisatie					
						2005	2006	2007	2008		
II	<u>Doelen</u> 1. In 2006 bestaan er geen wachtlijsten meer voor de poorten van BJD (prioriteit AMK) 2. Voordeurprogramma dat leidt tot indicatiebesluit wordt uitgevoerd binnen afgesproken tijd	gem. wachttijd tussen aanmelding en behandeling AMK	BJD	BJD, AMK	2006		x				<5 wd
		gem. doorlooptijd tussen aanmelding en eerste indicatiebesluit	BJD		2006		x				0
III	<u>Beleidsvoornemens/activiteiten</u> Maken van bindende afspraken over het takenpakket van BJZ en financiering daarvan a. Maken van meerjarenafspraken met ketenpartners en medefinanciers	Afspraken gereed ja/nee		BJZ		ja					
		Afspraken gereed ja/nee		Zorgkantoor, Rijk en gemeenten		ja					

1.4 Thema Programma's in de jeugdzorg						Streefwaarde / realisatie			
		Indicatoren	Bron	partners	wan- neer	2005	2006	2007	2008
II	<u>Doelen</u> 1. Aanbieden van goede, efficiënte zorgprogramma's en de gemiddelde wachttijd hiervan verkorten. 2. Jeugdigen krijgen zorg waar ze recht op hebben 3. Zorgaanbieders moeten zoveel mogelijk werkzaamheden uitvoeren in de woon-/leefomgeving van de jeugdigen.	1. Gemiddelde wachttijd bij de zorgprogramma's tussen indicatiebesluit en aanvang zorg.	Beleidsinformatie Jeugdzorg Drenthe	Jeugd-zorg Drenthe/BJD		?	X	X	0
		-	Bureau Jeugdzorg Drenthe			75%	75%	75%	75%
III	<u>Beleidsvoornemens/activiteiten</u> a. Afspraken met Jeugdzorg maken over aanbod en afstemming zorgprogramma's. b. Beschrijven van nauwkeurig toetsingskader (beleidskader jeugdzorg 2005-2008). c. Introduceren van een systeem van kostprijsfinanciering in overleg met de zorgaanbieder	- Beleidskader gereed ja/nee Landelijk pilotproject Bekostigingseenheden kostprijsberekening				ja	invoering		

1.5 Thema Aandacht voor specifieke groepen						Streefwaarde / realisatie			
		indicatoren	bron	partners	wanneer	2005	2006	2007	2008
II	<u>Doelen</u>								
	<p>2. Jeugdigen met een andere culturele of sociaal-economische achtergrond of met handicaps maken meer gebruik van het reguliere aanbod van jeugdzorg in 2008</p> <p>3. Het reguliere aanbod van jeugdzorg wordt toegankelijker gemaakt voor de bovengenoemde groepen</p>	<p>Aantal hulpvragen van niet westerse allochtone jeugdigen bij de poort van BJD als percentage van totaal aantal hulpvragen</p> <p>-</p>		<p>BJD/ I2D/ Enova</p> <p>Jeugd- zorg Drenthe</p>		?			4%
III	<u>Beleidsvoornemens/activiteiten</u>								
	<p>a. Het onderzoeksbureau CWZ verricht nader onderzoek naar de toegankelijkheid van jeugdzorg</p> <p>b. Binnen de doeluitkeringen wordt ruimte vrijgemaakt voor de aanstelling van zorgconsulenten</p> <p>c. Ondersteunen zorgconsulenten en Platform diversiteit en jeugdzorg</p> <p>d. Waar nodig inzetten van provinciale middelen</p>	<p>Onderzoek gereed ja/nee</p> <p>Aanstelling zorgconsulenten</p> <p>ja/nee</p> <p>-</p>		<p>OCWZ</p> <p>STAMM CMO, I2D, RPCP en FvO</p>			ja		

2. Deelprogramma's Een goede basis voor iedereen en kwaliteiten benutten (thema beeldvorming)

Maatschappelijke effect

Het gemiddelde opleidingsniveau van de Drentse bevolking wordt hoger.

De aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt wordt beter d.w.z. het aantal jongeren met een startkwalificatie wordt groter, er zijn minder voortijdig schoolverlaters, het onderwijsaanbod sluit beter aan op de vraag van het bedrijfsleven en de jeugdwerkloosheid daalt.

2.1 Deelprogramma Een goede basis voor iedereen						Streefwaarde / realisatie			
		Indicatoren	bron	partners	wanneer	Nulmeting	2006	2007	2008
II	<u>Doelen</u>								
	1. In 2006 ligt er een provinciale beleidsvisie op het aanpakken van onderwijsachterstanden.	-							
	2. Realiseren van ambities samen met gemeenten, scholen en bedrijven: -Eind schooljaar 2006-2007 is het aantal voortijdig schoolverlaters met 30% verminderd t.o.v. schooljaar 2002-2003. -Jeugdwerkloosheid daalt in deze beleidsperiode. -Verbeteren van kwalificaties van jongeren op de arbeidsmarkt in deze beleidsperiode.	Het aandeel (bij de RMC gemelde) scholieren in het voortgezet onderwijs en MBO dat voortijdig de school verlaat. Aandeel jeugdigen (jonger dan 23 jaar) van de totale niet-werkende werkzoekenden (nww) Percentage beroepsbevolking zonder startkwalificatie	RMC CBS, CWI CBS	RMC, scholen gemeenten onderwijs	2006, 2008 jaarlijks	4,7% 10,4% 32%	4% 3%	3% 3%	3% 8,4% 30%
3. In 2006 is de Drentse onderwijs- en jeugdmonitor volledig operationeel wat betreft onderwijs; in 2008 is de monitor verbreed naar het integrale jeugdbeleid.	Doelstelling gehaald ja/nee				2006	ja		ja	

2.1 Deelprogramma Een goede basis voor iedereen (vervolg)									
		Indicatoren	bron	partners	wanneer	nul-meting	2006	2007	2008
III	<u>Beleidsvoornemens/activiteiten</u>								
	- Ontwikkelen van een (inter)provinciale onderwijsagenda in noordelijk verband.	Onderwijsagenda gereed ja/nee		scholen, gemeenten, bedrijven	2006		ja		
	- Uitvoeren van de provinciale agenda onderwijs- en kennisinfrastructuur.	Volgens planning uitgevoerd ja/nee			2008				ja
	- Bevorderen van een sluitende registratie van voortijdige schoolverlaters.	-		RMC					
	- Ontwikkelen van een goed volgsysteem voor jeugdigen.	Systeem gereed ja/nee							ja?
- In 2006 is de Drentse onderwijs- en jeugdmonitor volledig operationeel wat betreft onderwijs; in 2008 is de monitor verbreed naar het integrale jeugdbeleid.	Onderzoek bovengemeentelijke analyse onderwijs- en jeugdmonitor		OCWZ, VDG, GGD, Icare	2006			afgerond		

2.2.Thema Beeldvorming						Streefwaarde/realisatie			
		indicatoren	bron	partners	wanneer	nulmeting	2006	2007	2008
II	<u>Doelen</u>								
	1. Het opzetten van netwerken van arbeidsorganisaties met doelgroepen (allochtonen, vrouwen, gehandicapten)	..5							
	2. Ouderen moeten kennis en kwaliteit kunnen gebruiken om mensen uit kwetsbare groepen, die willen werken, te begeleiden; van deze bereidwillige ouderen moet er eind 2005 een databank zijn.	Aantal geregistreerde ouderen in de gerealiseerde databank x het gemiddeld aantal keren dat gebruik wordt gemaakt van een oudere bij begeleiding		niet bekend		2008?	n.v.t.		
3. Het tekort aan dagbestedings- en leerwerkplaatsen voor mensen met een handicap gefaseerd oplossen.	Percentage mensen met een handicap dat een leerwerkplaats heeft	?				x	x	x	x
4. Elk jaar moet het aantal mensen met een verstandelijke handicap dat passende dagbesteding of begeleid werk vindt met 10% toenemen.	Percentage mensen met een verstandelijke handicap dat overdag actief is bij de sociale werkvoorziening of in de dagbesteding	?				70% ⁶	77%	85%	93%

⁵ Geen indicator voor vastgesteld.

⁶ Deze streefwaarden zijn in de bladspiegels opgenomen. Onduidelijk is waar zij vandaan komen.

2.2 Thema beeldvorming (vervolg)									
		Indicatoren	bron	partners	wanneer	nulme- ting	2006	2007	2008
III	<u>Beleidsvoornemens/activiteiten</u>								
	A. (Mede) subsidiëren van projecten die de beeldvorming van kwetsbare groepen verbeteren.	-		Enova, I2D					
	B. Opzetten van projecten voor een duurzame instroom in het arbeidsproces van mensen uit kwetsbare groepen, waarbij kennis, ervaring en netwerken van ouderen c.q. werknemers van bedrijven/ maatschappelijke organisaties worden benut.	-							
	C. Ontwikkelen van een databank van ouderen.	Databank gereed ja/ nee	?						ja?
D. Ontwikkelen van duurzame initiatieven om mensen met een verstandelijke beperking een passende dagbesteding of leerwerkplaats aan te bieden.	Aantal duurzame initiatieven						x	x	x

3. Invulschema's voor programmalijn Wonen en Leefomgeving

Maatschappelijke effecten

Inwoners van Drenthe, die zorg of dienstverlening nodig hebben kunnen, zolang mogelijk zelfstandig in de eigen omgeving en/of binnen de eigen woning met ondersteuning blijven wonen.

Ieder dorp of iedere buurt heeft een passend voorzieningenniveau op het gebied van wonen, zorg, welzijn, cultuur en vervoer.

3.1 Thema Diversiteit in wonen						Streefwaarden				
		Indicatoren	bron/ leverancier	part- ners	wan- neer	2005 (nulm)	2006	2007	2008	
II	<u>Doelen</u>									
	1. Iedere Drentse burger die zorg of dienstverlening nodig heeft kan in een huis wonen dat aangepast is aan de specifieke behoeften en wensen.	Aantal toegewezen Wvg aanvragen voor aangepast wonen Aantal definitief toegekende woningen met zorg en dienstverlening uit de knelpuntenpot	gemeenten, Focus, St. Lich. gehandicapten	GS (RW)	twee-jaarlijks	0				400
	2. Stimuleren van de bouw van zelfstandige woonvormen voor diverse doelgroepen	Aantal aanvragen provinciale woonzorg-stimuleringsregeling	GS (CW)		jaarlijks	8	14			
III	<u>Beleidsvoornemens/activiteiten</u>									
	a. Ontwikkeling toets woonplannen	Aandachtspuntlijst gereed ja/nee		STAMM CMO/ RW	2005	ja				
	b. Inventariserend onderzoek OCWZ m.b.t woningbehoefte doelgroepen.	Onderzoek gereed ja/nee	OCWZ		2005	ja				
	c. stimuleren, ondersteunen van gemeenten bij maken woonplannen via STAMM CMO Drenthe en BOKD	Aantal gemeenten dat is ondersteund en aantal ontwikkelde woonplannen i.s.m. bewoners	Inventarisatie	STAMM CMO/ BOKD	jaarlijks	0	4 (2)	8 (4)		12 (6)
d. Onderzoek leefstijlen in Drenthe	Onderzoek leefstijlen gereed ja/nee	OCWZ			2006		ja			

3.2 Thema Zelfstandig wonen		Indicator	Bron/ leveran- cier	part- ners	wan- neer	Streefwaarden							
						2005 (nulm)	2006	2007	2008				
II	<u>Doelen</u> 1 Mensen moeten zolang mogelijk in de eigen woonomgeving (niet-intramuraal) kunnen blijven wonen	Aantal aanvragen provinciale woningzorgstimuleringsregeling			jaarlijks	8	14						
III	<u>Beleidsvoornemens/activiteiten</u> a. onderzoek en extra budget voor ontwikkeling kleinschalige zorg en stimuleren projecten b. Het toepassen van domoticavoorzieningen voor zelfstandig wonen stimuleren c. Beschikbaar stellen extra middelen voor ICT- toepassingen	Inzet woonzorgstimuleringsregeling 1. Organiseren domoticadag 2. Onderzoek proefprojecten in de zorg Aantal gehonoreerde initiatieven m.b.t. ICT en Zorg	GS (CW) GS (CW)			juni 2005	af						
			GS		na 2 ^e tranche afgeslo- ten								

3.3 Thema voorzieningen						Streefwaarden			
	indicator	Bron/ leve- rancier	part-ners	wanne er	2005 (nulm)	2006	2007	2008	
II	<u>Doelen</u>								
	1. Goede spreiding van basisvoorzieningen die zelfredzaamheid van burgers vergroot door clustering.	1a. Start en realisatie aantal nieuwe initiatieven i.h.k.v. MFD regeling			jaarlijks	0	20	24	30
		1b. Gemiddeld aantal functies per dorps huis	SDD		jaarlijks	3,5	4	4,5	5
	2. Goede spreiding en bereikbaarheid van bibliotheken	2. Aantal vernieuwde en verbrede bibliotheek-vestigingen	PBC	PBC	jaarlijks	0	0	4	4
	3. Goede spreiding en bereikbaarheid van lokale loketten	3. Aantal lokale loketten in Drenthe	ge- meenten	ge- meenten	jaarlijks	4	6	8	8+

3.3 Thema voorzieningen (vervolg)									
		indicator	bron/ leve- rancier	betrok- ken partijen	wanneer	2005 (nulm)	2006	2007	2008
III	<u>Beleidsvoornemens/activiteiten</u> a. Honoreren van projecten multifunctionele dienstencentra b. Opdoen kennis en ervaring m.b.t. integrale planvorming c. Financiële bijdrage/procesbegeleiding leveren bij totstandkoming lokale loketten d. Stimuleren van intensieve samenwerking van bibliotheken i.h.k.v. bibliotheekvernieuwing e. Positie van minder mobiele doelgroepen krijgt meer aandacht op het terrein van openbaar vervoer f. Stimuleren van bundeling functies g. Projecten voor stedelijke vernieuwing h. Ontwikkelen gemeentelijk omgevingsprogramma i. Stimuleren ontwikkeling dorpsagenda's	a. -							
		b. Aantal ontwikkelde pilots			jaarlijks	4	4	4	
		c. Aantal ondersteunde initiatieven voor loketten	GS (CW)		jaarlijks	4	5	7	8
		d. Gemiddeld aantal samenwerkingspartners bibliotheken	PBC, gemeen- ten		jaarlijks	0	1	1,5	2
		e. -							
		f. zie 1.1 b	SDD		jaarlijks	3,5	4	4,5	5
		g. -							
		h. Omgevingsprogramma gereed ja/nee							
		i. -							

4. Invulschema cultuurdrager Het grote publiek

Maatschappelijke effecten

1. De actieve en passieve deelname aan kunst en cultuur onder de Drentse bevolking neemt toe.
2. Jongeren, ouderen en mensen een laag inkomen maken meer gebruik van het cultuuraanbod.
3. Elk kind in Drenthe krijgt de kans om op school kennis te nemen van verschillende vormen van kunst en cultuur.
4. In Drenthe zijn voldoende mogelijkheden voor talentvolle beoefenaars van amateurkunst om zich te ontwikkelen.

4.1 Thema cultuurbereik						Streefwaarde / realisatie				
		indicatoren	bron	partners	wanneer	Nulmeting	2006	2007	2008	
II	<u>Doelen</u>									
	<p>1. Ondersteunen bij de realisatie van een laagdrempelige toegang tot kunst en cultuur in de elf niet-rechtstreeks aan het Actieplan cultuurbereik deelnemende gemeenten.</p> <p>2. Stimuleren samenwerking tussen lokale en provinciale culturele organisaties en voorzieningen ter versterking van de culturele infrastructuur.</p>	<p>1. Actieve cultuurdeelname van de Drentse bevolking</p> <p>2. Passieve cultuurdeelname van de Drentse bevolking</p> <p>3. Aandeel bezoekers uit Drenthe bij projecten die uit actieplan cultuurbereik worden gefinancierd</p> <p>4. Het aantal en de mate van structurele samenwerkingsverbanden tussen provinciale en gemeentelijke culturele instellingen</p> <p>5. Het aantal gemeentelijke cultuurplannen, zoals aangegeven in de beleidsregel actieplan cultuurbereik</p>	<p>Monitoring actieplan cultuurbereik</p> <p>jaarverlagen</p>	<p>Rijk, Drents Plateau, gemeenten</p> <p>ge-meenten</p>	<p>einde beleidsperiode</p> <p>2006 en 2008</p> <p>2008</p>	<p>10%</p> <p>80-90%</p> <p>>50%</p> <p>nulmeting komt nog</p> <p>3</p>				<p>15 %</p> <p>+0 %</p> <p>>60 %</p> <p>+25 %</p> <p>4 a 5</p>

4.1 Thema cultuurbereik (vervolg)									
		indicatoren	bron	partners	wanneer	nulmeting	2006	2007	2008
III	<u>Beleidsvoornemens/activiteiten</u>	<u>Output</u>							
	- Voorbereiden keuze van één Drentse gemeente als cultureel centrum in 2007	Evaluatie en voorbereiding afgerond ja/nee					ja		ja
	- Elf Drentse gemeenten ontwikkelen lokale of regionale projectplannen cultuurbereik	Aantal gemeenten dat projectplannen heeft ontwikkeld.	GS (CW)	gemeenten		3			8
	- Bovenlokale projecten worden (meerjarig) ondersteund	Aantal meerjarig ondersteunde projecten	GS (CW)	K&C, Drents Archief, Drents Plateau		7			7+
	- Uitvoering Oktober-Kindermaand en Drentse uitmarkt	-							
	- Evaluatie project culturele mobiliteit	Evaluatie gereed ja/ nee					ja		

4.2 Thema cultuureducatie					Streefwaarde / realisatie					
		indicatoren	bron	partners	wan- neer	nul- me- ting	2006	2007	2008	
II	<u>Doelen</u>									
	<p>1. Het faciliteren van een goede culturele bemiddelings- en netwerkstructuur voor scholen in het primair en voortgezet onderwijs</p> <p>2. Aansturen van provinciale instellingen op het ontwikkelen van cultuureducatie voor alle leeftijden en op alle niveaus (4 – 18 jaar)</p> <p>3. In 2008/2009 weten scholen zelf inhoud en vorm te geven aan cultuureducatie en hebben een financieringswijze gevonden.</p>	<p>1. Het aantal gebruikers aan de door K&C beheerde databank</p> <p>2. Aantal deelnemers en samenstelling netwerkbijsamenkomsten cultuureducatie</p> <p>3. Aandeel scholen met een schoolwerkplan waarin vraag naar cultuureducatieve activiteiten is geformuleerd</p> <p>4. Het aantal pilots cultuurprofiel scholen</p>		<p>K&C, gemeenten, scholen</p> <p>scholen</p>	2008	0	44	x	x	x
						0	0%		80%	15

4.2 Thema cultuureducatie (vervolg)									
		indicatoren	bron	partners	wanneer	nul- me- ting	2006	2007	2008
II	<u>Beleidsvoornemens/activiteiten</u>	<u>Output</u>							
I	<ul style="list-style-type: none"> - Uitvoering geven aan regierol in project Versterking cultuureducatie in het primair onderwijs - Implementatie herziene bemiddelings- en netwerkstructuur cultuureducatie - (Co)financiering ontwikkeling cultuureducatief lesmateriaal met een provinciaal belang - Aantal kunst- en cultuurmenu's door K&C ontwikkeld 	<p>Nieuwe bemiddelings- en netwerkstructuur ontwikkeld ja/nee</p> <p>Implementatie voltooid ja/nee</p>	GS (CW)	K&C, scholen, Rijk			ja	ja	-x%

4.3 Thema amateurkunst						Streefwaarde / realisatie				
		indicatoren	bron	partners	wan- neer	nulme- ting	2006	2007	2008	
II	<u>Doelen</u> 1. Versterken van de culturele infrastructuur voor amateurkunst 2. Ontwikkelen van aanwezig talent bij de amateurkunst in Drenthe	1. Groei in aantal samenwerkingsverbanden tussen gemeentelijke en provinciale culturele instellingen				X			X	
		2. Aantal gemeentelijke cultuurplannen, zoals aangegeven in de beleidsregel actieplan cultuurbereik		ge- meenten		3			4-5	
		3. Groei in aantal activiteiten op het gebied van talentontwikkeling (workshops en masterclasses) door podiumkunst-organisaties	Onder- zoek OCWZ SAMO, SAKO	K&C, profess. gezel- schap- pen,	jaarlijks		x		x	x
		4. Groei in deelname Drentse deelnemers aan concoursen en wedstrijden	JSOD, DSO	NNO, NSKK	jaarlijks		x		x	x
		5. Aantal orkestleden dat doorstroomt van het JSOD naar het DSO			jaarlijks		x			x

4.3 Thema amateurkunst (vervolg)									
		indicatoren	bron	partners	wan- neer	nulme- ting	2006	2007	2008
III	<u>Beleidsvoornemens/activiteiten</u>	<u>Output</u>							
	- Goed beeld van rol en taken Kunst en Cultuur en van wensen amateurkunst	Onderzoek afgerond ja/nee	OCWZ	K&C, SAMO, SAKO	eind 2005	ja			
	- Inzicht in de provinciale en gemeentelijke activiteiten op het gebied van talentontwikkeling	Onderzoek afgerond ja/nee	OCWZ	gemeenten	2006		ja		
	- Subsidiering van een aantal projecten rond talentontwikkeling, zoals Kunstbende en gemeentelijke plannen i.s.m. amateurkunstinstellingen	Aantal gesubsidieerde projecten	GS(CW)	gemeenten SAMO, SAKO	vanaf 2006				

Bijlage 3. Schema overzicht van evaluaties en onderzoeken voor 2006-2008

	2005	2006	2007	2008	Opmerkingen
Programmalijn Wonen en Leefomgeving					
Thuis in je huis		1. Nulmeting Wvg aanvragen 2. Onderzoek leefstijlen i.k.v. woonprovincie Drenthe	Evaluatie ondersteuning gemeenten	Inventarisatie Wvg aanvragen Bevolkingsonderzoek huiselijk geweld (GGD)	
Thuis in je buurt		Aanbod voorzieningen/ functies in kleine kernen (in het kader van POPII)			
Thuis in Drenthe	Kunst- en cultuur-profiel burgers (wensen en deelname van burgers aan cultuur)			Kunst- en cultuurprofiel burgers	
Programmalijn Participatie					
Binden en begeleiden	Kunst- en cultuurprofiel burgers			Kunst- en cultuurprofiel burgers Sportmonitor (extern)	

Bundelen en behartigen			Evaluatie kennisnetwerk en pilotprojecten vrijwilligers-werk		
Betrekken en betrokkenheid	Beleving en behoefte burgers rond beleidsontwikkeling				

Programmalijn Opgroeien

Opgroeien zonder zorgen		1. Nulmeting jeugdzorg (o.a. aantal indicaties en wachttijd) 2. Onderzoek toegankelijkheid jeugdzorg	Inventarisatie jeugdzorg	Inventarisatie jeugdzorg	
Gezond opgroeien					
Opgroeien met kunst en cultuur	Kunst- en cultuurprofiel burgers			Kunst- en cultuurprofiel burgers	
Veiligheid					
Jongeren en Europa					

Programmalijn Werken en leren

Een goede basis voor iedereen	Inventarisatie voortijdig schoolverlaten	Bovengemeentelijke analyse onderwijs- en jeugdmonitor ⁷		Inventarisatie voortijdig schoolverlaten	
--------------------------------------	--	--	--	--	--

⁷ Op initiatief van de provincie is een bovenlokale coördinator voor de jeugdmonitor benoemd. Met haar zal afstemming plaatsvinden.

Kwaliteiten benutten			Onderzoek instroom arbeidsmarkt/ ondernemerschap kwetsbare groepen		
De kunst van het combineren					
Beeldkwaliteit					
Het grote publiek	Inventarisatie ondersteuning amateurkunst	Inventarisatie talentontwikkeling			
Informatiekanalen	Kunst- en cultuurprofiel burgers				
Onvoltooid verleden tijd		Inventarisatie en waardering cultureel erfgoed		Evaluatie publieksbereik cultureel erfgoed	
Taligheden			Evaluatie bevordering Drentse taal		
Doorlopende onderzoeken		<u>Monitoring POPII</u>		Ev. Tweede monitoring POPII	
		Inventarisatie gebruik welzijnsvoorzieningen en dienstverlening door ouderen en gehandicapten			
		Onderzoek realisatie en prognose aangepaste woningen			
		Inventarisatie aangewezen			

	monumenten en beschermdde stads- en dorpsgezichten		
	Inventarisatie rijksmonumenten		
Sociaal rapport	Dataverzameling en opstellen sociaal rapport Drenthe		

